

S-DU PAO-LO SIA PEH KO-LONG-TO

NYING DI-IH-FONG SHŪ-SING. 使徒保罗

写拨哥林多人第一封信

1K. I.

VONG Jing-ming-go ts-i dziao-læ tso Yia-su Kyi-toh-go s-du Pao-lo teng hyüong-di Sô-di-nyi
奉 神明个旨意召来做耶稣基督个使徒保罗，等兄弟所提尼，²
mông-mông Ko-ling-to di-fông Jing-ming-go kyiao-we ziu-z dzæ-ü Kyi-toh Yia-su sô tseng-ky'i be dziao-læ
望 望 哥林多地方神明个教会，就是在于基督耶稣所尊起，被召来
tso sing-du go wa-yiu væn-pah læ ze-bin soh-go u-sen gyiu ah-lah Cü Yia-su Kyi-toh-go ming-deo
做圣徒个；还有凡百，来随便啥个乌碎，求阿拉主耶稣基督个名头
cü-kwu Gyi feh tæh-tsih z ah-lah-go Cü yia z gyi-lah-go Cü Dæn-nyün Jing-ming ah-lah
主顾；（其弗单只是阿拉个主，也是其拉个主。）³但愿神明阿拉
T'in-Vu teng Cü Yia-su Kyi-toh s-lôh eng-we bing-en peh ng-lah
天父，等主耶稣基督，赐落恩惠平安拨尔拉。

NGÔ we-leh ng-lah z-djông zia-zia ngô-go Jing-ming ziu-z we-leh Jing-ming-go eng-we dzæ-ü
⁴ 我为了尔拉时常谢谢我个神明，就是为了神明个恩惠在于
Kyi-toh Yia-su sô s-peh ng-lah go ing-we ng-lah dzæ-ü Gyi yang-yiang tu fu-tsoh yiu yang-yiang
基督耶稣所赐拨尔拉个；⁵ 因为尔拉在于其样 样都富足，有样 样
k'eo-dzæ yang-yiang cü-sih tsing-ziang Kyi-toh-go te-tsing zin-deo læ ng-lah-go cong-nyiang k'ao-jih-de
口才样 样知识；⁶ 正像 基督个对证前头来尔拉个中 央靠实了。⁷
z-ka ng-lah ih-ngæn feh ky'üih-siao soh-go eng-s læ-tih teng-dæ ah-lah Cü Yia-su Kyi-toh hyin-c'ih-læ
是介尔拉一眼弗缺少啥个恩赐，来的等待阿拉主耶稣基督显出来。

Gyi yia we kyin-kwu ng-lah tao ti s-teh ng-lah læ ah-lah Cü Yia-su Kyi-toh-go nyih-ts m-kao hao
⁸ 其也会坚固尔拉到底，使得尔拉来阿拉主耶稣基督个日子旤告好
p'i-bing Jing-ming z sing-jih-go z Gyi dziao ng-lah læ hao teng Gyi Ng-ts Yia-su Kyi-toh
批评。⁹ 神明是信实个。是其召尔拉来，好等其儿子耶稣基督
ah-lah-go Cü dô-kô yiu-veng
阿拉个主大家有份。

10 NGO t'òh ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh-go ming-deo ky'ün-ky'ün ng-lah hyüong-di iao ng-lah kóng
我托阿拉主耶稣基督个名头劝 劝尔拉，兄弟，要尔拉讲
shih-wò tu siang-dong m-nao yiu feng-k'æ z-ken tsong iao tso-yiang sing-siang tso-yiang i-s
说话都相同， 旡得好有分开事干， 总要做样心想做样意思
'eh-r-we-ih Ing-we Keh-læ oh-li yiu nying pô ng-lah hyüong-di z-ken læ kao-su ngò wò-ng-lah
合而为一。11 因为革来屋里有人把尔拉兄弟事干来告诉我，话尔拉
cong-nyiang yiu tsang-leng Ngò z kóng-tao ng-lah kòh-nying sô læ-tih wò Ngò z joh-ü Pao-lo
中 央 有 争 论。12 我是讲到尔拉各人所来的话，「我是属于保罗
go Ngò z joh-ü Üò-po-lo go Ngò z joh-ü Kyi-fah go Ngò z joh-ü
个；」「我是属于亚波罗个；」「我是属于矶法个；」「我是属于
Kyi-toh go
基督个。」

13 Kyi-toh z feng-k'æ-de ma Pao-lo næn-dao t'i ng-lah ting læ jih-z-kô de ma Ng-lah ziu
基督是分开了吗？保罗难道替尔拉钉来十字架了吗？尔拉受
si-li næn-dao z vong Pao-lo-go ming-deo ma Ngò zia-zia Jing-ming djü-leh Keh-li-z-pu teng Kyüò-yiu
洗礼难道是奉保罗个名头吗？14 我谢谢神明，除了革利士布等迦犹
ts-nga ngò m̃-teh teng ng-lah bih-nying 'ang si-li ko sæn-leh nying-kô wò ngò ts'ò zi-go ming-deo 'ang
之外，我旡得等尔拉别人行洗礼过；15 省勒人家话我差自个名头行
si-li Wa-yiu Z-di-fæn keh-kô ngò yia 'ang si-li ko-de feh-tsiao wa-yiu teng bih-nying 'ang si-li
洗礼。16 还有士提反箇家我也行洗礼过了。弗照还有等别人行洗礼
ko m ngò tao kyi-feh-ky'i
过旡，我倒记弗起。

17 Ing-we Kyi-toh feh-z ts'a ngò læ 'ang si-li z ts'a ngò læ djün foh-ing yia feh iao yüong
因为基督弗是差我来行洗礼，是差我来传福音。也弗要用
ts'ong-ming shih-wò k'ong-p'ò Kyi-toh-go jih-z-kô iao lôh-k'ong Keh jih-z-kô-go dao-li dziu
聪明说话，恐怕基督个十字架要落空。18 箇十字架个道理，就
mih-vông cü-kwu k'en-læ z nyü-beng-go dziu ah-lah teh-kyiu cü-kwu k'en-læ z Jing-ming-go neng-ken
灭亡主顾看来，是愚笨个；就阿拉得救主顾看来，是神明个能干。

19 Ing-we yiu sia-tih wò Ngò we mih-diao ts'ong-ming cü-kwu-go ts'ong-ming we fi-diao yiu kyin-sih
因为有写的，话，「我会灭掉聪明主顾个聪明，会废掉有见识
cü-kwu-go kyin-sih Keh ts'ong-ming cü-kwu læ 'ah-li doh-shü-nying læ 'ah-li
主顾个见识。」[Y. 29. 14.] 20 箇聪明主顾来何里？读书人来何里？

yin-dzæ z-shü we bin-leng cü-kwu læ 'ah-li Jing-ming ky'i feh-z pô keh shü-kæn-zông-go ts'ong-ming pin tso
现在时世会辩论主顾来何里？神明岂弗是把箇世间上个聪明变做
nyü-beng ma Kyi-jün tsiao Jing-ming-go ts'ong-ming shü-kæn-zông k'ao-djòh ts'ong-ming cong-ü feh sih-teh
愚笨吗？21 既然，照神明个聪明，世间上靠着聪明终于弗识得

Jing-ming keh-tsao Jing-ming hwun-hyi yüong keh nyü-beng djün-kyiao-go fông-fah ky'i kyi siang-sing cü-kwu Yiu-t'a
神明，箇遭神明欢喜用箇愚笨传教个方法去救相信主顾。22 犹太
nying z iao ziao-deo Hyi-lah nying z siang ts'ong-ming tsih-yiu ah-lah z djün ting jih-z-kô go
人是要兆头，希腊人是想聪明。23 只有阿拉是传钉十字架个

Kyi-toh dziu Yiu-t'a nying k'en-læ z k'eh-ts'eng-go dziu Hyi-lah nying k'en-læ z nyü-beng-go dæn-z
基督；就犹太人看来是刻忖个，就希腊人看来是愚笨个；²⁴ 但是
keh-sing be dziao-læ go cü-kwu feh-leng Yiu-t'a nying Hyi-lah nying dziu gyi k'en-læ z Kyi-toh Jing-ming-go
箇星被召来个主顾，弗论犹太人 希腊人，就其看来是基督，神明个
neng-ken Jing-ming-go ts'ong-ming Ing-we Jing-ming-go nyü-beng pi nying wa ts'ong-ming Jing-ming-go no-ziah
能干，神明个聪明。²⁵ 因为神明个愚笨比人还聪明；神明个懦弱
pi nying wa neng-ken
比人还能干。

26 Hyüong-di ts'ia-k'en ng-lah be dziao-læ go z-ken m̃-teh to-siao dziu nyüoh-sing k'en-læ
兄弟，且看尔拉被召来个事干；晓得多少就肉身看来
ts'ong-ming-go nying m̃-teh to-siao neng-ken-go nying m̃-teh to-siao kwe-djong-go nying Jing-ming fæn-cün
聪明个人，晓得多少能干个人，晓得多少贵重个人。²⁷ 神明反转
kæn-djôh shü-kæn-zông nyü-c'ing-go ky'i wông-k'ong keh-sing ts'ong-ming-go Jing-ming kæn-djôh shü-kæn-zông
拣着世间上愚蠢个，去惶恐箇星聪明个；神明拣着世间上
no-ziah-go ky'i wông-k'ong yiu lih-liang go Jing-ming kæn-djôh shü-kæn-zông pe-zin-go ky'ing-mæn-go
懦弱个，去惶恐有力量个；²⁸ 神明拣着世间上卑贱个，轻慢个，
kæn-djôh sô m-neh-go ky'i fi-diao sô yiu-go s-teh m-nying læ Gyi min-zin hao kw'ô-k'eo
拣着所晓得个，去废掉所有个。²⁹ 使得凡人来其面前好夸口。³⁰
Ng-lah z c'ih-ü Jing-ming dzæ-ü Kyi-toh Yia-su Jing-ming z peh Gyi tông ah-lah-go ts'ong-ming
尔拉是出于神明，在于基督耶稣；神明是拨其当阿拉个聪明，
kong-yi ts'ing-kyih teng c'ü-joh-go eng-we z-ka ziang Sing-shü-li sô sia-tih Kw'ô-k'eo-go
公义，清洁，等取赎个恩惠，³¹ 是介，像圣书里所写的，「夸口个
cü-kwu tông-kæ dzæ-ü Cü kw'ô-k'eo
主顾当该在于主夸口。」 [Yl. 9. 24.]

1K. II.

Wa-yiu ngô-zi zin-deo tao ng-lah hyüong-di u-sen læ djün Jing-ming-go te-tsing peh ng-lah bing
还有我自前头到尔拉兄弟乌碎来，传神明个对证拔尔拉，并
m-neh kông kah-nga hao-go shih-wô yüong kah-nga hao-go ts'ong-ming Ngô z k'ô-ding cü-i læ ng-lah-go
晓得讲格外好个说话，用格外好个聪明。² 我是柯定主意来尔拉个
cong-nyiang feh sih-teh bih-nyiang-kao tsih sih-teh Yia-su Kyi-toh keh-we ting jih-z-kô go Ping-ts'ia
中央弗识得别样告，只识得耶稣基督，箇位钉十字架个。³ 并且
ngô læ ng-lah-go cong-nyiang z'eo yi no-ziah yi p'ô-gyü yi do-nyiang ky'ih-hoh Wa-yiu ngô
我来尔拉个中央时候，又懦弱，又怕惧，又大样吃惟。⁴ 还有我
kông-go shih-wô teng djün-go dao-li bing feh-z yüong nying-go ts'ong-ming sô kao-go un-cün shih-wô z
讲个说话，等传个道理，并弗是用人个聪明所教个婉转说话；是

tæn hyin-c'ih Sing-Ling teng neng-ken tso bing-kyü s-teh ng-lah-go siang-sing feh dzæ-ü nying-go ts'ong-ming
单显出圣灵等能干做凭据。⁵ 使得尔拉个相信弗在于人个聪明^[1]，
z dzæ-ü Jing-ming-go neng-ken
是在于神明个能干。

[1] 'Ôh wô, din-dông-mih-ti, nying sô sön ts'ong-ming shih-wô. 或话，甜糖蜜
滯，人所算聪明说话。（原注）

JÜN-R læ djün-be-go cü-kwu u-sen ah-lah z kông ts'ong-ming-go shih-wô peh-ko feh-z yin-dzæ
⁶ 然而来全备个主顾乌碎阿拉是讲聪明个说话。不过弗是现在
z-shü-go ts'ong-ming yia feh-z yin-dzæ z-shü-go kwun-tsiang we ba-diao cü-kwu go ts'ong-ming
时世个聪明，也弗是现在时世个官长（会败掉主顾）个聪明。⁷
Ah-lah z yüong ao-miao shih-wô kông Jing-ming-go ts'ong-ming ziu-z keh yi-zin ing-dzông-tih-go ts'ong-ming
阿拉是用奥妙说话讲神明个聪明，就是箇以前隐藏的个聪明，
Jing-ming læ væn-dæ ts-zin sô yü-sin ding-kwe hao peh ah-lah teh-djôh yüong-wô Keh-go ts'ong-ming
神明来万代之前所预先定规，好拨阿拉得着荣华。⁸ 箇个聪明
yin-dzæ z-shü-go kwun-tsiang tu feh sih-teh-go ziah-z sih-teh tsæ-ve læ jih-z-kô-zông ting-sah
现在时世个官长都弗识得个；若是识得，再舡来十字架上钉煞
keh-we yüong-wô-go Cü dæn-z ziang Sing-shü-li sô sia-tih Jing-ming we-leh æ-kying Gyi cü-kwu sô
箇位荣华个主。⁹ 但是像圣书里所写的，「神明为了爱敬其主顾所
be-hao-kæn-go z ngæn-tsing sô m-neh k'en-kyin-ko ng-to m-neh t'ing-meng-ko nying-go sing-li m-neh
备好间个，是眼睛所听得看见过，耳朵听得听闻过，人个心里听得
ts'eng-djôh-ko Tsih-yiu Jing-ming z yüong Gyi-go Ling hyin-c'ih peh ah-lah ing-we
忖着过。」[Y. 64. 4.]¹⁰ 只有神明是用其个灵显出拨阿拉。因为
Sing-Ling we dzô-ts'ah yang-yang z-ken lin Jing-ming sing-ao-go z-ken Nying-go z-ken ziah feh-z
圣灵会查察样样事干，连神明深奥个事干。¹¹ 人个事干，若弗是
gyi li-hyang deng-tih-go ling jü we hyiao-teh ni Z-ka Jing-ming-go z-ken ziah feh-z Jing-ming-go
其里向庵的个灵，谁会晓得呢？是介，神明个事干，若弗是神明个
Ling yia m-yiu jü neng-keo hyiao-teh gyi
灵，也既有谁能够晓得其。

Næn-kæn ah-lah sô tsih-ziu-go feh-z shü-kæn-zông-go ling z dzong Jing-ming ka læ-go
¹² 难间阿拉所接受个，弗是世间上个灵，是从神明介来个
Ling s-teh ah-lah hao hyiao-teh Jing-ming sô s-peh ah-lah go z-ken Wa-yiu ah-lah kông keh-sing
灵；使得阿拉好晓得神明所赐拨阿拉个事干。¹³ 还有阿拉讲箇星
z-ken feh-z yüong nying-go ts'ong-ming sô kao-go shih-wô z yüong Sing-Ling sô kao-go ziu-z pô
事干，弗是用其个聪明所教个说话，是用圣灵所教个；就是把
ling-leh-kying-go shih-wô ka-shih ling-leh-kying-go z-ken
灵勒紧个说话解说灵勒紧个事干。

14 Dæn-z m-neh ken-hwô go nying z feh tsih-ziu Jing-ming-go Ling-go z-ken dzui gyi k'en-læ z
但是晓得感化个人是弗接受神明个灵个事干。就其看来是
nyü-beng-go yia feh neng-keo sih-teh gyi ing-we dzô-ts'ah gyi go z dzæ-ü Sing-Ling ken-dong
愚笨个；也弗能够识得其，因为查察其个，是在于圣灵感动。15
Ziah-z ling-leh-kying-go cü-kwu we dzô-ts'ah yang-yang z-ken gyi-zi m-nying we dzô-ts'ah-go
若是灵勒紧个主顾，会查察^[1]样样事干；其自晓人会查察^[1]个，16
Jü neng-keo hyiao-teh Cü-go sing-siang hao ky'i kao Gyi ni Tsih-yiu ah-lah yiu
「谁能够晓得主个心想，好去告其呢？」[Y. 4. 13.] 只有阿拉有
Kyî-toh-go sing-siang
基督个心想。

[1] Dzô-ts'ah, 'ôh wô, bin-c'ih. 查察，或话，辨出。（原注）

1K. III.

HYÜONG-DI ngô zin-deo feh neng-keo kông peh ng-lah t'ing ziang ling-leh-kying-go nying ka tsih hao ziang
兄弟，我前头弗能够讲拨尔拉听像灵勒紧个人介；只好像
joh-ü nyüoh-sing go nying ziang dzæ-ü Kyi-toh go na-hwun ka Ngô tsih peh ng-lah ky'üoh na m-teh
属于肉身个人，像在于基督个奶花介。²我只拨尔拉吃奶，晓得
peh ng-lah ky'üoh væn ing-we keh z-'eo ng-lah wa kô-feh-ky'i ziu-z næn-kæn yia dzing-gyiu
拨尔拉吃饭；因为箇时候尔拉还加弗起，就是难间也仍旧
kô-feh-ky'i ing-we ng-lah wa z joh-ü nyüoh-sing go Ng-lah-go cong-nyiang kyi-jün yiu tu-gyi
加弗起；³因为尔拉还是属于肉身个。尔拉个中央既然有妒忌，
tsang-leng feng-k'æ-go z-ken ky'i feh-z joh-ü nyüoh-sing i-leh nying-go kw'un-shih ka tso
争论，分开个^[1]事干，岂弗是属于肉身，依勒人个款式介做^[2]
ma Kyi-jün yiu nying wô Ngô z Pao-lo-go yi yiu nying wô Ngô z
吗？⁴既然有人话，「我是保罗个；」又有人话，「我是
Üô-po-lo-go ky'i feh-z joh-ü nyüoh-sing ma
亚波罗个；」岂弗是属于肉身吗？

[1] 'Ôh wô, kyih-tông. 或话，结党。（原注）

[2] 'Ôh wô, tsiao shü-kæn-zông nying ka tso. 或话，照世间上人介做。（原注）

5 介呢，保罗是谁？亚波罗是谁？不过是个佣人，尔拉从其
 ka siang-sing keh yia z ze Cü sô s-peh kôh-nying go Ngô z cong-go Üô-po-lo z kyiao-go
 介相信；箇也是随主所赐拨各人个。6 我是种个，亚波罗是浇个；
 dân-z peh gyi do-ky'i-læ z-go Jing-ming Ka-ni cong-go z m-iao-kying kyiao-go yia
 但是拨其大起来是个神明。7 介呢，种个是既要紧；浇个也
 m-iao-kying tsih-yiu peh gyi do-ky'i-læ go Jing-ming z iao-kying Keh cong-go kyiao-go tu
 既要紧；只有拨其大起来个神明是要紧。8 箇种个，浇个，都
 ih-kiang-go dân-z kôh-nying we tsiao gyi-zi-go lao-loh teh-djôh gyi-go kong-din Ing-we ah-lah z tso
 一样个。但是各人会照其自个劳碌得着其个工钿。9 因为阿拉是做
 Jing-ming-go pông-siu ng-lah z Jing-ming-go din-meo Jing-ming-go oh-yü
 神明个帮手。尔拉是神明个田亩，神明个屋宇。

10 照神明所赐拨我个恩惠，好像聪明个作头师父介，我已经
 Tsiao Jing-ming sô s-peh ngô go eng-we hao-ziang ts'ong-ming-go tsôh-deo s-vu ka ngô yi-kying
 放好墙脚，别人去造上去。但是各人该顾着是咋起上去个。11 箇
 fông-hao ziang-kyiah bih-nying ky'i-zao-zông-ky'i Dân-z kôh-nying kâ kwu-djôh z dza ky'i-zông-ky'i-go Keh
 放间个墙脚就是耶稣基督，除此之外凡人能够放别个墙脚。12 若
 fông-kæn-go ziang-kyiah ziu-z Yia-su Kyi-toh djü-ts'-ts-nga m-nying neng-keo fông bih-go ziang-kyiah Ziah
 有人把金子，银子，宝石，或者树木，稻草，芦竿，去造来箇个
 yiu nying pô kying-ts nying-ts pao-zah 'ôh-tsia jü-moh dao-ts'ao lu-kên ky'i-zao læ keh-go
 墙脚个上头；13 将来各人个生活必定明明看出。箇个日子会表其
 ziang-kyiah-go zông-deo tsiang-læ kôh-nying-go sang-weh pih-ding ming-ming k'en-c'ih keh-go nyih-ts we piao gyi
 明白，因为箇日有猛火介显出来；并且箇个火会试出各人个生活是
 ming-bah ing-we keh nyih yiu mang ho ka hyin-c'ih-læ ping-ts'ia keh-go ho we s-c'ih kôh-nying-go sang-weh z
 咋个。14 若有人所起上去个生活会仍旧来东，其会得着工钿。15
 dza-go Ziah yiu nying sô ky'i-zông-ky'i-go sang-weh we dzing-gyiu læ-tong gyi we teh-djôh kong-din
 若有人个生活会焮掉，要除掉其个工钿；只有其自会得着救；也是
 ziah yiu nying-go sang-weh we me-diao iao djü-diao gyi-go kong-din tsih-yiu gyi-zi we teh-djôh kyi yia z
 像从火缝里介救出个。

16 岂弗晓得尔拉是神明个殿，神明个灵庵来尔拉个里向吗？17
 Ky'i feh hyiao-teh ng-lah z Jing-ming-go din Jing-ming-go Ling deng læ ng-lah-go li-hyang ma
 若有人坏掉^[1]神明个殿，神明也会坏掉^[1]其。因为神明个殿是
 Ziah yiu nying wæ-diao Jing-ming-go din Jing-ming yia we wæ-diao gyi ing-we Jing-ming-go din z
 圣善；尔拉就是个。

[1] Wæ-diao; 'ôh wô, hwe-diao. 坏掉；或话，毁掉。（原注）

18 Kôh-nying tu m-nao zi p'in zi ng-lah cong-nyiang ziah yiu nying læ yin-dzæ z-shü sön z
各人都晓得好自骗自。尔拉中央若有人来现在时世算是

ts'ong-ming-go ing-kæ tso nyü-beng-go s-teh gyi hao tso jih-we ts'ong-ming-go nying Keh
聪明个，应该做愚笨个，使得其好做实惠聪明个人。19 箇

shü-kæn-zong-go ts'ong-ming dziu Jing-ming k'en-læ z nyü-beng-go ing-we yiu sia-tih wô Cü we yüong
世间上个聪明就神明看来是愚笨个。因为有写的，话，「主会用

keh-sing ts'ong-ming nying zi-go tsô-kyi ky'i k'ô gyi Wa-yiu ih-kyü Cü hyiao-teh
箇星聪明人自个诈计去诃其。」[Ip.5. 13.] 20 还有一句，「主晓得

keh-sing ts'ong-ming cü-kwu-go ts'eng-deo tu z hyü-vông
箇星聪明主顾个忖头都是虚妄。」[S.94.11.]

21 Keh-lah m-nying hao dzæ-ü nying kw'ô-k'eo ing-we yiang-yiang tong-si tu z ng-lah-go 'ôh-tsia
箇拉诃人好在于人夸口。因为样样东西都是尔拉个；或者

Pao-lo 'ôh-tsia Üô-po-lo 'ôh-tsia Kyi-fah 'ôh-tsia shü-ka 'ôh-tsia weh 'ôh-tsia si
保罗，22 或者亚波罗，或者矶法，或者世界，或者活，或者死，

'ôh-tsia yin-dzæ z-ken 'ôh-tsia tsiang-læ z-ken yiang-yiang tu z ng-lah-go ng-lah z
或者现在事干，或者将来事干，样样都是尔拉个；23 尔拉是

Kyi-toh-go Kyi-toh z Jing-ming-go
基督个；基督是神明个。

1K. IV.

Nying-kô kæ sön ah-lah ziang Kyi-toh-go siu-'ô-nying yi ziang cong-kwun Jing-ming ao-miao z-ken go
人家该算阿拉像基督个手下人，又像掌管神明奥妙事干个

tsiang-vông Kông-tao tsiang-vông di-ih iao gyi cong-sing Ziah-z ngô be ng-lah dzô-ts'ah 'ôh-tsia
账房。2 讲到账房，第一，要其忠心。3 若是我被尔拉查察，或者

be nying dzô-ts'ah keh z siao-siao z-ken ziu-z ngô-zi yia feh dzô-ts'ah zi Ing-we ngô z feh
被人查察^[1]，箇是小小事干；就是我自也弗查察自。4 因为我是弗

teh-cü zi yiu soh-go mao-bing se-tsih z-ka yia vi-pih hao sön z tsing-dzih dzô-ts'ah ngô go
得知自有啥个毛病；虽即是介，也未必好算是正直。查察我个，

ziu-z Cü Keh-lah z-'eo wa m-neh tao ih-ngæn hao-vong ky'i p'un-tön iao teng-tao Cü læ Gyi
就是主。5 箇拉时候还诃得到，一眼好留去判断，要等到主来；其

we pô en li-hyang k'ông-tih-go z-ken t'eo-c'ih-læ yi we pô cong-nying sing-li-go i-s hyin-c'ih-læ
会把暗里向园的个事干敲出来，又会把众人心里个意思显出来。

keh-go z-'eo kôh-nying dzong Jing-ming-go siu-li we teh-djôh gyi meng-veng-go tsæn-me
箇个时候各人从神明个手里会得着其门份个赞美。

[1] *Peng-veng z-ngæn*, be nying-go nyih-ts dzô-ts'ah. 本文字眼，被人个日子查

察。（原注）

HYÜONG-DI   ngô we-leh   ng-lah tsia   ngô-zi teng   Üô-po-lo   tso   ing-ts   kông keh-ky'i   z-ken   iao
6 兄 弟， 我为了尔拉藉我自等亚波罗做印子讲箇起事干。 要
yüong ah-lah   liang-go   nying-go   ing-deo kao   ng-lah   m-nao   sing-siang   ko-jü   Sing-shü-li   sô   sia-tih   yia
用阿拉两个人个印头教尔拉旣得好心想过如圣书里所写的；也
m-nao   kôh-nying   we-leh   dông   ih-go   zi-tseng-zi-do   k'en keh   ih-go   feh-ky'i   Jü   s-teh   ng   pi
旣得好各人为了荡一个自尊自大， 看箇一个弗起。 7 谁使得尔比
nying-kô kôh-ying ni   Ng   sô   yiu-go   'ah-li   ih-ying   feh-z   teh-djôh-go   ni   Ziah-z   teh-djôh-go
人家各样呢？ 尔所有个， 何里一样弗是得着个呢？ 若是得着个，
dza-we   kw'ô-k'eo   ziang   feh-z   teh-djôh   ka
咋会夸口， 像弗是得着介？

Ng-lah   z   yi-kying   ky'üoh-pao-de   ng-lah   z   yi-kying   fu-tsoh-de   ng-lah   z   tso-leh wông
8 尔拉是已经吃饱了； 尔拉是已经富足了； 尔拉是做了王，
hao-vong ah-lah   de   Ngô   yia   pô-feh-neng-keo   ng-lah   jih-dzæ   tso wông   s-teh   ah-lah   hao teng   ng-lah   dô-kô
好留阿拉了。 我也巴弗能够尔拉实在做王， 使得阿拉好等尔拉大家
tso wông   Ngô ts'eng Jing-ming   z   pô   ah-lah   s-du   ming-ming   pa-c'ih   tso ting   pe-zin-go   nying   ziang
做王。 9 我忖神明是把阿拉使徒明明摆出做顶卑贱个人^[1]， 像
ding-kwe iao   si   go   væn-nying   ka   ing-we   ah-lah   k'o-pi   z   ih-go   k'en-deo   peh   t'in-di   teng   t'in-s
定规要死个犯人介。 因为阿拉可比是一个看头^[2]拨天地， 等天使，
teng cong-nying k'en   Ah-lah   we-leh   Kyi-toh   z   nyü-beng   ng-lah   dzæ-ü   Kyi-toh   ts'ong-ming-go   ah-lah
等众人看。 10 阿拉为了基督是愚笨， 尔拉在于基督聪明个； 阿拉
z   no-ziah   ng-lah   kông-gyang-go   ng-lah   yiu   t'i-min   ah-lah   z   tao-me-go   Dzih-tao   jü-kying
是懦弱， 尔拉刚强个； 尔拉有体面， 阿拉是倒霉个。 11 直到如今
ah-lah   yi   du-kyi   yi   k'eo-k'eh   yi   c'ih-poh   yi   ngæ-tang   yi   m-teh   ih-ding-go   deng-c'ü   yi
阿拉又肚饥， 又口渴， 又出膊， 又挨打， 又旣得一定个庵处， 12 又
lao-lao-loh-loh   ts'ing-siu   tso sang-weh   be   nying-kô   zôh-mô   ah-lah   coh-foh   gyi   be   nying-kô   pih-næn
劳劳碌碌亲手做生活。 被人家警骂， 阿拉祝福其； 被人家逼难，
ah-lah   jing-ky'i-t'eng-sing   be   nying-kô   pông-hwe   ah-lah   ky'ün-ky'ün   gyi   ah-lah   sôn ziang   shü-kæn-zông-go
阿拉忍气吞声； 13 被人家谤毁， 阿拉劝 劝其； 阿拉算像世间上个
leh-seh   teng væn-veh   li-hyang ting   ao-tsao-go   tong-si   ih-dzih   tao næn-kæn
垃圾， 等万物里向顶麤糟个东西， 一直到难间。

[1] 'Ôh wô, mah-dæ nying. 或话，末代人。（原注）

[2] *Peng-veng z-ngæn*, hyi-veng. 本文字眼，戏文。（原注）

14 Ngô sia keh-sing z-ken feh-z iao peh ng-lah wông-k'ong z iao kwæn-tsiao ng-lah ziang ngô
我写箇星事干，弗是要拨尔拉惶恐；是要关照尔拉，像我
dzih-din-go ng-nô ka Ing-we ng-lah se-tsih yiu leng-væn dzæ-ü Kyi-toh tso ng-lah sin-sang z m̃-teh
值钿个儿因介。因为尔拉虽即有论万在于基督做尔拉先生，是晓得
to-siao ah-tia z ngô dzæ-ü Kyi-toh Yia-su yüong foh-ing sang ng-lah c'ih-læ Keh-lah ngô ky'ün-ky'ün
多少阿爹。是我在于基督耶稣用福音生尔拉出来。16 箇拉我劝劝
ng-lah yüong 'ôh ngô-go yiang We-leh ka ngô ts'a Di-mo-t'a z ngô dzih-din-go ng-ts
尔拉，用学我个样。17 为了介，我差提摩太，是我值钿个儿子，
dzæ-ü Cü yiu cong-sing go tao ng-lah u-sen læ Gyi we pô ngô dzæ-ü Kyi-toh go tso-shih di-sing
在于主有忠信个，到尔拉乌碎来。其会把我在于基督个做说提醒
ng-lah tsing-ziang ngô tao-c'ü læ kôh kyiao-we li-hyang sô kao-hyüing ka
尔拉，正像我到处来各教会里向所教训介。

18 Ng-lah-go cong-nyiang yiu-sing z zi-tseng-zi-do ôh-ziang ngô ve tao ng-lah u-sen læ
尔拉个中央有星是自尊自大，恶像我觇到尔拉乌碎来。19
Dæn-z Cü ziah k'eng-go ngô pih-ding soh-soh tao ng-lah u-sen læ ziu we k'ao-kyiu keh-sing zi-tseng-zi-do
但是主若肯个，我必定速速到尔拉乌碎来；就会考究箇星自尊自大
cü-kwu-go neng-ken feh-z k'ao-kyiu gyi-go k'eo-dzæ Ing-we Jing-ming-go koh feh dzæ-ü k'eo-dzæ z
主顾个能干，弗是考究其个口才。20 因为神明个国弗在于口才，是
dzæ-ü neng-ken Ng-lah-go sing-siang dza-go Wa-z iao ng do-leh kao-fông tao ng-lah u-sen læ
在于能干。21 尔拉个心想咋个？还是要尔驮勒教方到尔拉乌碎来
ni wa-z iao ngô yüong jing-æ weng-ziu-go sing læ ni
呢？还是要我用仁爱温柔个心来呢？

1K. V.

NYING-KÔ ming-ming t'ing-meng læ ng-lah-go cong-nyiang yiu ying-lôn z-ken wa-yiu keh-cü-ka ying-lôn
人家明明听闻来尔拉个中央有淫乱事干，还有箇株介淫乱
ziu-z bih-koh-nying cong-nyiang yia m-neh di-ky'i-ko ih-go nying zing-ts-ü dæ gyi 'eo-meo tso lao-nyüing
就是别国人中央也晓得提起过，一个人甚至于抬其后母做老娘。
2 Ng-lah wa we zi-tseng-zi-do tao feh t'ong-k'oh s-teh tso keh-go z-ken cü-kwu hao ken-c'ih læ
尔拉还会自尊自大；倒弗痛哭，使得做箇个事干主顾好赶出来
ng-lah cong-nyiang ma Ngô ni kyi-sing se-tsih m-neh læ-tong sing z teng ng-lah dô-kô læ-tong
尔拉中央吗！3 我呢，肌身虽即晓得来东，心是等尔拉大家来东。
keh-lah tsing-ziang ts'ing-sing læ-tong ih-ying kông-tao tso keh-go z-ken cü-kwu ngô yi-kying ding-kwe
箇拉，正像亲身来东一样，讲到做箇个事干主顾我已经定规，4
ng-lah jü-jih-long ngô-go sing yia læ ng-lah cong-nyiang ping-ts'ia ah-lah Cü Yia-su Kyi-toh-go
(尔拉聚集拢，我个心也来尔拉中央，并且阿拉主耶稣基督个

neng-ken yia dô-kô læ-tong dzæ-ü ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh-go ming-deo hao tsiang keh-cü-ka nying
能干也大家来东，) 在于阿拉主耶稣基督个名头 ⁵ 好将箇株介人
kao-dæ Sah-dæn peh gyi nyüoh-sing mih-diao s-teh gyi weh-ling tao Cü Yiæ-su-go nyih-ts hao teh-djöh kyiu
交代撒但，拨其肉身灭掉，使得其活灵到主耶稣个日子好得着救。

Ng-lah-go kw'ô-k'eo z m-neh hao Ky'i feh hyiao-teh ih-ngæn-go kao-shü we peh 'o-dön fah-ky'i kao
⁶ 尔拉个夸口是旡得好。岂弗晓得一眼个酵水会拨和团发起酵
læ ma Ka-ni tòng-kæ djü ken-zing lao kao-shü s-teh ng-lah hao tso ts'oh-sing ih-dön ziang
来吗？ ⁷ 介呢，当该除干净老酵水，使得尔拉好做簇新一团，像
ng-lah z m-kao-shü ka Ing-we ah-lah yü-yüih siao-ying Kyi-toh z t'i ah-lah sah-diao-de
尔拉是旡酵水介。因为阿拉逾越小羊基督是替阿拉杀掉了^[1]。 ⁸
Sô-yi tòng-kæ læ siu tsih-k'eng feh yüong lao kao-shü yia feh yüong ôh-i ôh-doh-go kao-shü z kæ
所以当该来守节肯；弗用老酵水，也弗用恶意恶毒个酵水；是该
yüong ts'ing-kyih dzing-jih-go vu-kao-ping
用清洁诚实个无酵饼。

[1] 'Ôh wô, sah-diao tso tsi-veh. 或话，杀掉做祭物。（原注）

Ngô keh-fong sing-li sia-tih eo ng-lah m-nao teng kæn-ying cü-kwu ts'eo-de Yia feh-z
⁹ 我箇封信里写的，讴尔拉旡得好等奸淫主顾凑队。 ¹⁰ 也弗是
wô ih-ngæn m-nao teng keh shü-kæn-zông kæn-ying-go cü-kwu 'ôh-tsia t'en-dzæ-go sôh-tsô-go pa
话，一眼旡得好等箇世间上奸淫个主顾，或者贪财个、索诈个、拜
ngeo-ziang go dô-kô ts'eo-de ziah-z ka ng-lah pih ky'iao-leh t'iao-c'ih shü-kæn-zông Ngô sô sia
偶像个，大家凑队。若是介，尔拉必巧勒跳出世间上。 ¹¹ 我所写
peh ng-lah z ka-go i-s ziah yiu nying ts'ing-hwu z hyüong-di 'ôh-tsia væn kæn-ying go 'ôh-tsia t'en
拨尔拉是介个意思。若有人称呼是兄弟，或者犯奸淫个，或者贪
dzæ-veh go 'ôh-tsia pa ngeo-ziang go 'ôh-tsia zôh-mô-go 'ôh-tsia ky'üoh-tse-go 'ôh-tsia sôh-tsô nying-kô
财物个，或者拜偶像个，或者髡骂个，或者吃醉个，或者索诈人家
go keh-cü-ka nying m-nao teng gyi ts'eo-de lin væn tu m-nao teng gyi dô-kô ky'üoh Ngô
个，箇株介人旡得好等其凑队；连饭都旡得好等其大家吃。 ¹² 我
soh wa iao p'un-tön keh-sing nga-deo-go nying ma Ng-lah soh feh-z p'un-tön keh-sing li-deo-go nying
啥还要判断箇星外头个人吗？ 尔拉啥弗是判断箇星里头个人？ ¹³
ziah-z nga-deo-go nying Jing-ming p'un-tön gyi Ka-ni keh-go ôh-nying dzong ng-lah li-hyang yüong
若是外头个人，神明判断其。「介呢，箇个恶人，从尔拉里向用
ken gyi c'ih
赶其出。」 [Sm. 17. 7: 21. 21: 22. 21, 24.]

NG-LAH-GO cong-nyiang jü ziah teng bih-nying yiu ih-ky'i en-gyin ken læ feh tsing-dzih cü-kwu min-zin tang

尔拉个中央谁若等别人有一起案件，敢来弗正直主顾面前打

官司，弗来圣徒个面前吗？² 岂弗晓得圣徒将来会判断世间上吗？

Ziah-z shü-kæn-zông we peh ng-lah p'un-tôn næn-dao feh hao p'un-tôn siao-siao en-gyin ma Ky'i feh hyiao-teh

若是世间上会拨尔拉判断，难道弗好判断小小案件吗？³ 岂弗晓得

ah-lah tsiang-læ we p'un-tôn t'in-s 'o-hwông kying-si-go z-ken ma Ka-ni ng-lah ziah yiu

阿拉将来会判断天使？何况今世个事干吗！⁴ 介呢，尔拉若有

kying-si-go en-gyin neng-s peh kyiao-we-li keh-sing k'en-feh-ky'i cü-kwu ky'i p'un-tôn Ngô kông keh-go

今世个案件，能使拨教会里箇星看弗起主顾去判断。⁵ 我讲箇个

shih-wô deh-we tao-tao ng-lah me Næn-dao ng-lah-go li-hyang lin ih-go ts'ong-ming nying tu m̃-teh

说话特为倒倒尔拉霉。难道尔拉个里向连一个聪明人都晓得，

neng-keo li-c'ü gyi hyüong-di cong-nyiang-go z-ken ma Hyüong-di teng hyüong-di fæn-cün we tang kwun-s

能够理处其兄弟中央个事干吗？⁶ 兄弟等兄弟反转会打官司，

ping-ts'ia læ feh siang-sing cü-kwu-go min-zin tang kwun-s

并且来弗相信主顾个面前打官司！

Ng-lah we dô-kô tang kwun-s ziu-z keh u-sen yi-kying 'o-jün ts'o-de 'O-feh neng-s ziu

⁷ 尔拉会大家打官司，就是箇乌碎已经和然错了。何弗能使受

we-ky'üoh 'O-feh neng-s ky'üoh-kw'e Ng-lah fæn-cün lin zi-go hyüong-di tu we peh gyi ziu we-ky'üoh

委屈？何弗能使吃亏？⁸ 尔拉反转连自个兄弟都会拨其受委屈，

peh gyi ky'üoh-kw'e

拨其吃亏。

Ky'i feh hyiao-teh feh tsing-dzih-go cü-kwu feh neng-keo teh-djôh Jing-ming-go koh tso ts'æn-nyih M-nao

⁹ 岂弗晓得弗正直个主顾弗能够得着神明个国做产业？晓得好

zi p'in zi keh-sing c'ông meng-deo go pa ngeo-ziang go t'eo lao-nyüing go tso siao-t'ông go æ

自骗自。箇星闯门头个、拜偶像个、偷老娘个、做烧汤^[1]个、爱

nen-fong go tso dao-zeh go t'en dzæ-veh go ky'üoh-tsiu-tse-go zôh-nying-mô-tao-go sôh-tsô

男风个、¹⁰ 做盗贼个、贪财物个、吃酒醉个、警人骂倒个、索诈

nying-kô go tu feh neng-keo teh-djôh Jing-ming-go koh tso ts'æn-nyih Ng-lah zin-deo z keh-cü-ka nying

人家个，都弗能够得着神明个国做产业。¹¹ 尔拉前头是箇株介人。

dæn-z k'ao-djôh Cü Yiæ-su-go ming-deo teng ah-lah Jing-ming-go Ling ng-lah z gyiang ken-zing z

但是靠着主耶稣个名头等阿拉神明个灵，尔拉是浣干净，是

tseng-ky'i-liao z sön tsing-dzih de

尊起了，是算正直了。

[1] 《明清吴语词典》烧汤：烧开水，喻指妓院的男佣。此处义为男妓

Ngô yang-yiang z-ken tu hao tso tsih-z vi-pih tu yiu ih-c'ü ngô yang-yiang z-ken tu hao

¹² 我样样事干都好做，只是未必都有益处。我样样事干都好

tso tsih-z ngô ze-bin soh-si feh keng voh gyi kæ-kwun Ky'üoh-zih z we-leh du-bi du-bi z

做，只是我随便啥西弗跟服其该管。¹³ 吃食是为了肚皮，肚皮是

we-leh ky'üoh-zih   dæn-z du-bi teng ky'üoh-zih Jing-ming tu we wæ-diao gyi   Ziah-z kyí-sing   feh-z
为了吃食。但是肚皮等吃食神明都会坏掉其。若是肌身，弗是
we-leh kæn-ying   z we-leh Cü   Cü yia z we-leh kyí-sing   14   Jing-ming z yi-kying peh Cü
为了奸淫，是为了主；主也是为了肌身。14 神明是已经拨主
weh-cün-læ   tsiang-læ yia we yüong   Gyi-zi-go neng-ken peh ah-lah weh-cün-læ
活转来，将来也会用其自个能干拨阿拉活转来。

15   Ky'i feh hyiao-teh ng-lah-go kyí-sing z Kyi-toh-go ts-t'i   Ka-ni   ngô hao pó Kyi-toh-go
岂弗晓得尔拉个肌身是基督个肢体？介呢，我好把基督个
ts-t'i do-læ tso piao-ts-go ts-t'i ma   Tön-tön feh-k'o   Ky'i feh hyiao-teh kao-nyin piao-ts go cü-kwu
肢体驮来做婊子个肢体吗？断断弗可。16 岂弗晓得胶粘婊子个主顾
z tso-leh ih-go kyí-sing   ing-we Sing-shü z-ka wô   Keh liang-go we tso-leh ih-go nyüoh-sing
是做了一个肌身？因为圣书是介话，「箇两个会做了一个肉身。」
Ziah-z kao-nyin Cü go cü-kwu   yia z tso-leh ih-go ling
[Ts. 2. 24.] 17 若是胶粘主个主顾，也是做了一个灵。

18   Yüong to-bi kæn-ying z-ken   Nying sô væn-go pah-ying ze z læ kyí-sing ts-nga   tsih-yiu tso
用躲避奸淫事干。人所犯个百样罪是来肌身之外；只有做
kæn-ying z-ken cü-kwu z teh-ze zi-go kyí-sing   Ky'i feh hyiao-teh ng-lah kyí-sing z ng-lah li-hyang
奸淫事干主顾是得罪自个肌身。19 岂弗晓得尔拉肌身是尔拉里向
Sing-Ling-go din ma   Sing-Ling yia z dzong Jing-ming sô s-peh ng-lah go   ping-ts'ia ng-lah feh-z joh-ü
圣灵个殿吗？圣灵也是从神明所赐拨尔拉个；并且尔拉弗是属于
zi go   z kô-din ma-læ-go   Ka-ni   iao pô zi-go kyí-sing teng weh-ling kwe yüong-wô peh
自个，20 是价钿买来个。介呢，要把自个肌身等活灵归荣华拨
Jing-ming   ing-we keh liang-ying tu z Jing-ming-go
神明；因为箇两样都是神明个。

1K. VII.

KÔNG-TAO ng-lah sia sing læ meng ngô go z-ken   Ih-go nying feh teng nyü-nying gying-long z
讲到尔拉写信来问我个事干。一个人弗等女人近拢是
hao-go   dæn-z we-leh keh-sing kæn-ying z-ken   kôh nen-nyüing kæ yiu zi-go lao-nyüing   kôh nyü-nying
好个；2 但是为了箇星奸淫事干，各男娘该有自个老娘，各女人
kæ yiu zi-go nen-nyüing   Nen-nyüing kæ pô meng-veng-go hao-i tao lao-nyüing   lao-nyüing tao nen-nyüing yia
该有自个男娘。3 男娘该把门份个好意到老娘；老娘到男娘也
kæ z-ka   Lao-nyüing zi-go kyí-sing m̃-teh hao zi tso cü-i   z nen-nyüing-go cü-i   nen-nyüing
该是介。4 老娘自个肌身旣得好自做主意，是男娘个主意。男娘
zi-go kyí-sing yia m̃-teh hao zi tso cü-i   z lao-nyüing-go cü-i   M-nao dô-kô tæ-n-gwu
自个肌身也旣得好自做主意，是老娘个主意。5 旣得好大家耽誤

meng-veng   pih iao liang-sing dzing-nyün   k'o-yi   dzæn-z siang-bih   hao cün-meng ky'i tso kying-zih tao-kao-go
门份；必要良心情愿可以暂时相别，好专门去做禁食祷告个
z-ken   'eo-deo ziu dzing-gyiu jü-long   k'ong-p'ô Sah-dæn   we-leh ng-lah yüôh-sing kying-feh-djü   læ ying-yiu
事干；后头就仍旧聚拢，恐怕撒但，为了尔拉欲心禁弗住，来引诱
ng-lah
尔拉。

6   Ngô kông keh-go shih-wô   z t'i-liang ng-lah   feh-z feng-fu ng-lah   Ngô feh-jün
我讲箇个说话，是体谅尔拉，弗是吩咐尔拉。7 我弗然
pô-feh-neng-keo cong-nying tu ziang ngô-zi ka   peh-ko kôh-nying yiu gyi-zi dzong Jing-ming sô teh-djôh-go
巴弗能够众人都像我自我介绍。不过各人有其自从神明所得着个
eng-s   ih-go z ka   ih-go z ka
恩赐，一个是介，一个是介。

8   KEH-SING m-neh lao-nyüing cü-kwu teng kwu-sông lao-nyüing   ngô teng gyi-lah wô   Ziah k'eng dziang-t'ong
箇星晓得老娘主顾等孤孀老娘，我等其拉话，若肯长通
ziang ngô ka   z hao-go   Ziah-z yüôh-sing kying-feh-djü   neng-s ky'i hweng-p'e   ing-we læ-tih dong
像我介，是好个。9 若是欲心禁弗住，能使去婚配。因为来的动
yüôh-ho   wa-z hweng-p'e hao
欲火，还是婚配好。

10   Keh-sing yi-kying hweng-p'e-go cü-kwu ngô feng-fu   yia feh-z ngô   z Cü feng-fu-go   Lao-nyüing
箇星已经婚配个主顾我吩咐，也弗是我，是主吩咐个，老娘
m-nao   li-k'æ nen-nyüing   ziah-z li-k'æ   kæ feh kô   'ôh-tsia hao teng nen-nyüing tsæ 'o-long
晓得好离开男娘。11 若是离开，该弗嫁，或者好等男娘再和拢。
nen-nyüing yia m-neh hao ken-c'ih gyi lao-nyüing
男娘也晓得好赶出其老娘。

12   Teng yü-to-go ngô z-ka wô   feh-z Cü wô-go   T'ông-jün ih-go hyüong-di yiu feh
等余多个我是介话，（弗是主话个，）倘然一个兄弟有弗
siang-sing Cü go lao-nyüing   gyi hwun-hyi dong-de djü-tong   m-nao ken gyi c'ih   ih-go lao-nyüing ziah
相信主个老娘，其欢喜同队住东，晓得好赶其出。13 一个老娘若
yiu feh siang-sing Cü go nen-nyüing   gyi hwun-hyi dong-de djü-tong   yia m-nao ky'i-diao gyi   Ing-we
有弗相信主个男娘，其欢喜同队住东，也晓得好弃掉其。14 因为
keh feh siang-sing-go nen-nyüing dzæ-ü   gyi lao-nyüing z tseng-ky'i-de   keh feh siang-sing-go lao-nyüing dzæ-ü   gyi
箇弗相信个男娘在于其老娘是尊起了。箇弗相信个老娘在于其
nen-nyüing yia tseng-ky'i-de   feh-jün ng-lah ng-nô   z feh kyih-zing   næn-kæn z tseng-ky'i-go   T'ông-jün
男娘也尊起了。弗然尔拉儿因是弗洁净；难间是尊起个。15 倘然
feh siang-sing-go cü-kwu zi li-k'æ   ze gyi li-k'æ z-de   ziah-z ka   keh-go hyüong-di 'ôh-tsia tsi-me
弗相信个主顾自离开，随其离开是了。若是介，箇个兄弟或者姊妹
m-kao bo-djü-de   Dæn-z Jing-ming dziao ah-lah læ   z iao 'o-moh tso-cü   Ng lao-nyüing
旣告缚住了。但是神明召阿拉来，是要和陆做主^[1]。16 尔老娘，
'ôh-tsia hao kyi nen-nyüing   yia vi-k'o-cü   ng nen-nyüing   'ôh-tsia hao kyi lao-nyüing   yia vi-k'o-cü
或者好救男娘，也未可知。尔男娘，或者好救老娘，也未可知。

17 Tsih-z Jing-ming feng peh kôh-nying z dza-go Cü dziao gyi læ z-'eo kôh-nying z dza-go kæ dzing-gyiu
只是神明分拨各人是咋个，主召其来时候各人是咋个，该仍旧
z-ka tso Ngô læ cong kyiao-we li-hyang yia z-ka feng-fu
是介做。我来众教会里向也是介吩咐。

[1] Peng-veng z-ngæn, z dzæ-ü 'o-moh. 或话，杀掉做祭物。（原注）

18 Ziah yiu nying yi-kying ziu tsiu-keh-li be dziao-læ-go hao-vong tsô-in keh tsiu-keh-li 'Ôh-tsia yiu
若有人已经受周割礼被召来个，好留遮掩箇周割礼。或者有
nying m-neh ziu tsiu-keh-li be dziao-læ-go yia hao-vong ziu tsiu-keh-li Ziu tsiu-keh-li z
人旣得受周割礼被召来个，也好留受周割礼。19 受周割礼是
m-iao-kying feh ziu tsiu-keh-li yia m-iao-kying tsih-yiu pao-siu Jing-ming-go lih-fah z iao-kying
旣要紧，弗受周割礼也旣要紧；只有保守神明个律法是要紧。20
Kôh-nying be dziao-læ z-'eo z dza-go kæ dzing-gyiu z dza-go
各人被召来时候是咋个，该仍旧是咋个。

21 Ng be dziao-læ z-'eo z nu-boh ma feh-fông-teh-go ziah k'o-yi sih-fông feh tso nu-boh
尔被召来时候是奴仆吗？弗妨得个。若可以释放弗做奴仆，
neng-s ts'ing keh-go kyi-we Ing-we dzæ-ü Cü dziao-læ-go nu-boh gyi z tso Cü-go sih-fông-liao
能使趁箇个机会。22 因为在于主召来个奴仆，其是做主个释放了
nying wa-yiu feh tso nu-boh be dziao-læ-go gyi z tso Kyi-toh-go nu-boh Ng-lah z Cü yüong
人。还有弗做奴仆被召来个，其是做基督个奴仆。23 尔拉是主用
kô-din ma-læ-go m-nao tso nying-go nu-boh Hyüong-di kôh-nying be dziao-læ z-'eo z
价钲买来个；旣得好做人个奴仆。24 兄弟，各人被召来时候是
dza-go læ Jing-ming min-zin dzing-gyiu kæ z dza-go
咋个，来神明面前仍旧该是咋个。

25 KÔNG-TAO keh-sing do-kwu-nyiang ngô m̃-teh Cü-go feng-fu dæn-z ngô kyi-jün teh-djôh Cü-go
讲到箇星大姑娘，我旣得主个吩咐。但是我既然得着主个
æ-lin s-teh ngô cong-sing ziu pô ngô-go i-s wô hyang ng-lah dao Ngô ts'eng we-leh
哀怜使得我忠信，」就把我个意思话向尔拉道。26 我忖，为了
yin-dzæ-go næn-deo ih-go nying wa-z ka hao Ng ziah teng lao-nyüing yi-kying kyih-long hao-vong
现在个难头^[1]，一个人还是介好。27 尔若等老娘已经结拢，好留
siang ts'ah-k'æ ziah m-neh teng lao-nyüing kyih-long hao-vong siang dæ lao-nyüing Jün-r ng ziah ky'i c'ü
想拆开。若旣得等老娘结拢，好留想抬老娘。28 然而尔若去娶，
z m-kao væn-ze do-kwu-nyiang c'ih-kô yia m-kao væn-ze tsih-z keh-cong-ka-go gyi-lah tsiang-læ
是旣告犯罪；大姑娘出嫁，也旣告犯罪。只是箇种介个，其拉将来
yiu nyüoh-sing-go næn-c'ü dæn-z ngô we-leh ng-lah peh-jing-siang
有肉身个难处。但是我为了尔拉不忍相。

[1] 'Ôh wô, kying-kyih. 或话，紧急。（原注）

29 ^{Hyüong-di ngô z-ka wô Nyih-kyiah tön-de sô-yi keh-sing yiu lao-nyüing go kâ ziang} 兄弟，我是介话，日脚短了。所以箇星有老娘个该像
^{m-lao-nyüing ka keh-sing di-k'oh-go ziang feh di-k'oh ka keh-sing kw'a-weh-go ziang feh kw'a-weh} 咤老娘介；^{ka keh-sing ma-tsing-go ziang m-neh dzianf-t'ong yiu-go ka} 箇星啼哭个，像弗啼哭介；箇星快活个，像弗快活
^{ziang m-neh ko-ü yüong gyi ka ing-we keh shü-kæn-zông-go yiang-shih z læ-tih ko-ky'i} 介；箇星买进个，像咤得长通有个介；³¹ 箇星用着世间上个，
像咤得过于用其介。因为箇世间上个样式是来的过去。

32 ^{Ngô z iao ng-lah vong tæen sing-z M-neh lao-nyüing cü-kwu z tang-sôn Cü-go z-ken dza-go} 我是要尔拉留担心事。咤得老娘主顾是打算主个事干，咋个
^{hao peh Cü hwun-hyi yiu lao-nyüing cü-kwu z tang-sôn shü-kæn-zông z-ken dza-go hao peh gyi lao-nyüing} 好拨主欢喜。³³ 有老娘主顾是打算世间上事干，咋个好拨其老娘
^{hwun-hyi Lao-nyüing teng do-kwu-nyiang yia z kôh-nyang-go M-neh nen-nyüing go z tang-sôn Cü-go} 欢喜。³⁴ 老娘等大姑娘也是各样个。咤得男娘个是打算主个
^{z-ken s-teh kyî-sing teng weh-ling tu ts'ing-kyih yiu nen-nyüing go z tang-sôn shü-kæn-zông z-ken} 事干，使得肌身等活灵都清洁。有男娘个是打算世间上事干，
^{dza-go hao peh nen-nyüing hwun-hyi Ngô kông keh-go shih-wô z we-leh ng-lah zi-go ih-c'ü bing} 咋个好拨男娘欢喜。³⁵ 我讲箇个说话是为了尔拉自个益处；并
^{feh-z do-leh mô-long-deo t'ao læ ng-lah deo-li z iao ng-lah tso-nying yiu t'i-min djông-djông} 弗是驮勒马笼头套来尔拉头里，是要尔拉做人有体面，常常
^{ih-dzing-tsi-lu voh-z Cü} 一成济路服侍主。

36 ^{Ziah yiu nying ts'eng-ts'eng zi-go nyiang-ts ts'o-ko z'-eo z tao gyi m-t'i-min tsæ-wô pih ky'iao-leh} 若有人忖忖自个娘子错过时候是倒其咤体面，再话必巧勒
^{z-ka tso ka ze gyi dza tso yia m-kao ze hao peh gyi-lah hweng-p'e Dæn-z sing-li} 是介做；介随其咋做，也咤告罪；好拨其拉婚配。³⁷ 但是心里
^{kyin-kyüih-go cü-kwu m-kao soh-go hyih-feh-læ k'o-yi i zi-go sing-siang ziah-z sing-li yi-kying} 坚决个主顾，咤告啥个歇弗来，可以依自个心想，若是心里已经
^{ding-kwe liu-djü gyi nyiang-ts gyi z tso-leh hao Ka-ni kô-c'ih nyiang-ts go cü-kwu z tso-leh} 定规留住其娘子，其是做勒好。³⁸ 介呢，嫁出娘子个主顾是做勒
^{hao-go feh kô-c'ih nyiang-ts go cü-kwu z yü-kô tso-leh hao} 好个；弗嫁出娘子个主顾是愈加做勒好。

39 ^{Tso lao-nyüing go gyi nen-nyüing wa læ-tong z'-eo z be lih-fah bo-djü gyi nen-nyüing} 做老娘个，其男娘还来东时候，是被律法缚住；其男娘
^{ziah-z si-de ziu hao zi tso cü-i ze gyi ky'i kô jü tsih iao z dzæ-ü Cü go Gyi ziah} 若是死了，就好自做主意，随其去嫁谁；只要是在于主个。⁴⁰ 其若
^{k'eng djông-djông siu-tong dziu ngô i-s yü-kô yiu foh-ky'i ngô ts'eng zi yia z yiu Jing-ming-go Ling} 肯常常守东，就我意思愈加有福气：我忖自也是有神明个灵
^{læ-tih} 来的。

1K. VIII.

KÔNG-TAO ngeo-ziang-go tsi-veh ah-lah hyiao-teh ah-lah tu yiu cü-sih Cü-sih we s-teh nying
讲到偶像个祭物，阿拉晓得阿拉都有知识。（知识会使得人
zi-tseng-zi-do tsih-yiu jing-æ we dzing-dziu teh-ky'i Ih-go nying ziah zi sön z ming-bah soh-go
自尊自大，只有仁爱会成就德气。² 一个人若自算是明白啥个
z-ken dziau sô tông-kæ hyiao-teh k'en-læ lin ih-ying tu wa feh-zing hyiao-teh dæn-z ih-go nying ziah
事干，就所当该晓得看来，连一样都还弗曾晓得。³ 但是一个人若
æ-kying Jing-ming gyi z Jing-ming sô hyiao-teh-go Ka-ni kông-tao ky'üoh ngeo-ziang-go tsi-veh
爱敬神明，其是神明所晓得个。）⁴ 介呢，讲到吃偶像个祭物，
ah-lah hyiao-teh ngeo-ziang z yü-dziu li-hyang m-neh-go tong-si djü-leh Ih-we ts-nga z m-teh bih-go
阿拉晓得偶像是宇宙里向晓得个东西，除了一位之外是晓得别个
Jing-ming Se-tsih yiu keh-sing ts'ing-hwu jing-ming go 'ôh-tsia læ t'in-zông 'ôh-tsia læ di-'ô ziang
神明。⁵ 虽即有箇星称呼神明个，或者来天上，或者来地下；（像
yiu hyü-to jing-ming yiu hyü-to cü ka dziau ah-lah k'en-læ tsih-yiu ih-we Jing-ming ziu-z
有许多神明，有许多主介。）⁶ 就阿拉看来只有一位神明，就是
T'in-Vu væn-veh tu c'ih-ü Gyi ah-lah yia kwe-ü Gyi tsih-yiu ih-we Cü ziu-z Yia-su
天父，万物都出于其，阿拉也归于其；只有一位主，就是耶稣
Kyî-toh væn-veh tu k'ao-djôh Gyi ah-lah yia k'ao-djôh Gyi Tsih-z m-teh tu yiu keh-go cü-sih
基督，万物都靠着其，阿拉也靠着其。⁷ 只是晓得都有箇个知识。
yiu-sing nying tao jü-kying liang-sing wa kôh-djôh ngeo-ziang ziu ky'üoh keh-sing tong-si z ziang ngeo-ziang-go tsi-veh
有星人到如今良心还觉着偶像，就吃箇星东西是像偶像个祭物
ka gyi-lah-go liang-sing feh kyin-kwu ziu iao tæh-djôh ao-tsao
介；其拉个良心弗坚固，就要担着麤糟。

Ky'üoh-zih feh neng-keo s-teh Jing-ming hwun-hyi ah-lah ky'üoh m-kao soh-go hao-c'ü feh
⁸ 吃食弗能够使得神明欢喜阿拉。吃，既告啥个好处^[1]；弗
ky'üoh yia m-kao soh-go wä-c'ü Yüong kwu-djôh k'ong-p'ô ng-lah keh-go còng-dzing iao s-teh
吃，也既告啥个坏处^[2]。⁹ 用顾着，恐怕尔拉箇个章程要使得
keh-sing no-ziah-go cü-kwu pæn-tih Kyüô-jü ih-go nying k'en-kyin ng yiu cü-sih go cü-kwu læ
箇星懦弱个主顾掀跌。¹⁰ 假如一个人看见尔，有知识个主顾，来
ngeo-ziang-go miao-li zo-zih keh-go nying se-tsih no-ziah gyi-go liang-sing næh-dao feh we fông-tæn
偶像个庙里坐席；箇个人虽即懦弱，其个良心难道弗会放胆^[3]，
zing-ts-ü ky'i ky'üoh ngeo-ziang-go tsi-veh ma Ziu yiu no-ziah-go hyüong-di z Kyî-toh dæ gyi si
甚至于去吃偶像个祭物吗？¹¹ 就有懦弱个兄弟，是基督代其死
go we-leh ng-go cü-sih iao mih-diao Ng-lah ka teh-ze hyüong-di sòng gyi-lah feh kyin-kwu-go
个，为了尔个知识要灭掉！¹² 尔拉介得罪兄弟，伤其拉弗坚固个

liang-sing ziu-z teh-ze Kyi-toh Sô-yi ky'üoh-zih ziah we s-teh ngô hyüong-di væn-ze ngô üong-yün
良心，就是得罪基督。¹³ 所以吃食若会使得我兄弟犯罪，我永远
feh ky'üoh nyüoh sæn-leh ta-li hyüong-di væn-ze
弗吃肉，省勒带累兄弟犯罪。

[1] 'Ôh wô, kô-zông; 'ôh, to-deo. 或话，加上；或，多头。（原注）

[2] 'Ôh wô, ts'o-lôh; 'ôh, ky'üih-siao. 或话，错落；或，缺少。（原注）

[3] 'Ôh wô, kyin-kwu-ky'i-læ. 或话，坚固起来。（原注）

1K. IX.

NGÔ næn-dao feh-z s-du ma Næn-dao feh hao zi tso cü-i ma Næn-dao m-neh k'en-kyin ah-lah
我难道弗是使徒吗？难道弗好自做主意吗？难道晓得看见阿拉
Cü Yiæ-su Kyi-toh ko ma Ng-lah dzæ-ü Cü næn-dao feh-z ngô tso-go sang-weh ma Dziu bih-nying
主耶稣基督过吗？尔拉在于主难道弗是我做个生活吗？² 就别人
k'en-læ ngô ziah feh-z s-du dziu ng-lah k'en-læ tsong z-go s-du ing-we ng-lah dzæ-ü Cü z ngô
看来我若弗是使徒，就尔拉看来总是个使徒；因为尔拉在于主是我
s-du tsih-veng-go ing-tsing Keh-sing dzô-ts'ah ngô go cü-kwu ngô z-ka feng-p'eo peh gyi t'ing
使徒职份个印证。³ 箇星查察我个主顾，我是介分割拨其听。

Ah-lah næn-dao m̃-teh ky'üoh teng hah-go công-dzing ma Ah-lah ziah c'ü kyiao-we-li-go tsi-me
⁴ 阿拉难道晓得吃等喝个章程吗？⁵ 阿拉若娶教会里个姊妹，
næn-dao m̃-teh công-dzing hao ta-leh gyi tseo-læ-tseo-ky'i ziang yü-to-go s-du Cü-go keh-sing
难道晓得章程好带勒其走来走去，像余多个使徒，主个箇星
hyüong-di teng Kyi-fah ka ma Wa-z doh-doh ngô teng Pô-nô-pô m̃-teh feh tso sang-weh go công-dzing
兄弟，等矶法介吗？⁶ 还是独独我等巴拿巴晓得弗做生活个章程
ma
吗？

Jü yiu tông-ping ky'üoh zi-go k'eo-liang ma Jü cong ih-yün bu-dao feh ky'üoh gyi-go ko-ts
⁷ 谁有当兵，吃自个口粮吗？谁种一园葡萄，弗吃其个果子
ma Jü k'en ih-dziao yang feh ky'üoh gyi yang-na ma Ngô kông keh-go shih-wô næn-dao tæen-tsih tsiao
吗？谁看一潮羊，弗吃其羊奶吗？⁸ 我讲箇个说话，难道单只照
nying-go i-s lih-fah feh yia z-ka kông ma Mo-si-go lih-fah-li yiu sia-tih wô
人个意思？律法弗也是介讲吗？⁹ 摩西个律法里有写的，话，

Nyin-koh-go ngeo feh-k'o t'ao gyi-go cü-pô Jing-ming næn-dao z kwu-djôh ngeo
「碾谷个牛，弗可套其个嘴巴。」 [Sm. 25. 4.] 神明难道是顾着牛

ma Ky'i feh-z 'o-jün we-leh ah-lah-go yün-kwu kông-go ma Nyün-z we-leh ah-lah sia-tih-go
吗？¹⁰ 岂弗是和然为了阿拉个缘故讲个吗？原是为了阿拉写的个。

i-s z-ka Kang-cong-go cü-kwu yiu siang-vông ky'i kang-cong z ing-kæ-go ping-ts'ia yiu siang-vông ky'i tang
意思是介，耕种个主顾有想望去耕种是应该个；并且有想望去打

dao go cü-kwu teh-djôh gyi sô siang-vông yia z ing-kæ-go Ah-lah kyi-jün læ ng-lah-go cong-nyiang
稻个主顾得着其所想望，也是应该个。¹¹ 阿拉既然来尔拉个中 央

tsah-k'æ ling-leh-kying iang-ts ziah-z siu-keh ng-lah nyüoh-sing-go tong-si yiu soh-go do z-ken ma
扎开灵勒紧秧子，若是收割尔拉肉身个东西，有啥个大事干吗？¹²

Bih-nying jông-ts'ia yiu gyün-ping hao do ng-lah 'o-hwông ah-lah ma Peh-ko ah-lah m̃-teh yüong keh-go
别人尚且有权柄好驮尔拉，何况阿拉吗？不过阿拉晓得用 箇个

gyün-ping fæn-cün yang-yang zi tæ-tông k'ong-p'ò tsu-djü Kyi-toh-go foh-ing
权柄；反转样 样自担当，恐怕阻住基督个福音。

13 Ky'i feh hyiao-teh keh-sing bæn sing-din z-ken cü-kwu z ky'üoh sing-din-go væn z-dzih tsi-dæn go
岂弗晓得箇星办圣殿事干主顾是 吃 圣殿个饭；侍值祭坛个

cü-kwu dô-kô teh-djôh tsi-dæn-zông-go li-veh ma Cü yia z-ka feng-fu djün foh-ing cü-kwu hao dzong
主顾大家得着祭坛上个礼物吗？¹⁴ 主也是介吩咐，传福音主顾好从

foh-ing du-nyih
福音度日。

15 Dæn-z keh-sing z-ken ngô ih-ngæn m-neh yüong-djôh gyi ngô næn-kæn sia keh-fæn shih-wô yia bing
但是箇星事干我一眼晓得用 着其；我难间写箇番说话也并

feh-z iao nying-kô z-ka dæ ngô ing-we ngô keh-go kw'ô-k'eo ziah yiu nying iao s-teh gyi tso hyü-wô
弗是要人家是介待我：因为我箇个夸口，若有人要使得其做虚话，

ngô wa neng-s si Ngô ky'i djün foh-ing m-kao soh-go hao kw'ô-k'eo ngô pih ky'iao-leh z-ka ziah
我还能使死。¹⁶ 我去传福音，既告啥个好夸口；我必巧勒是介；若

feh djün foh-ing ngô yiu 'o-se Ngô ziah dzing-nyün tso keh-go z-ken hao teh-djôh sông ziu-z
弗传福音，我有祸祟！¹⁷ 我若情愿做箇个事干，好得着赏。就是

feh dzing-nyün yia yiu tsiang-vông-go ky'üih-veng yi-kying kao-dæ ngô de Ka-ni ngô keh-go sông
弗情愿，也有账房个缺 分已经交代我了。¹⁸ 介呢，我箇个赏

dza-go Ziu-z djün foh-ing neng-keo s-teh Kyi-toh-go foh-ing feh fi nying-kô dong-din z-ka feh
咋个？就是，传福音能够使得基督个福音弗费人家铜钲，是介弗

yüong-djôh ngô dzæ-ü foh-ing sô yiu-go gyün-ping
用 着我在于福音所有个权柄。

19 Ngô peng-læ feh-z nying-kô-go nu-boh z zi dzing-nyün tso cong-nying-go nu-boh s-teh ngô hao
我本来弗是人家个奴仆，是自情愿做众人个奴仆，使得我好

teh-djôh nying yü-kô to Ngô teng Yiu-t'a nying tang-ho ziu ziang Yiu-t'a nying ka s-teh ngô hao
得着人愈加多。²⁰ 我等犹太人打伙，就像犹太人介，使得我好

teh-djôh Yiu-t'a nying teng lih-fah ming-'ô-go nying tang-ho ziu ziang lih-fah ming-'ô-go nying ka s-teh
得着犹太人；等律法名下个人打伙，就像律法名下个人介，使得

ngô hao teh-djôh lih-fah ming-'ô-go nying teng m-lih-fah-go nying tang-ho ziu ziang m-lih-fah ka
 我好得着律法名下个人；²¹ 等旣律法个人打伙，就像旣律法介，
 s-teh ngô hao teh-djôh m-lih-fah-go nying Ngô bing feh-z læ Jing-ming-go min-zin m-lih-fah z i
 使得我好得着旣律法个人。（我并弗是来神明个面前旣律法，是依
 Kyi-toh-go lih-fah Ngô teng no-ziah-go nying tang-ho ziu ziang no-ziah-go nying ka s-teh ngô
基督个律法。）²² 我等懦弱个人打伙，就像懦弱个人介，使得我
 hao teh-djôh no-ziah-go nying Teng cong-nying tang-ho gyi-lah dza-go ngô yang-yiang yia z dza-go
 好得着懦弱个人。等众人打伙，其拉咋个，我样样也是咋个，
 s-teh ngô cong-ü hao kyi kyi-go nying Ngô ka tso-fah z we-leh foh-ing s-teh ngô hao dô-kô
 使得我终于好救几个人。²³ 我介做法是为了福音，使得我好大家
 teh-djôh foh-ing-go hao-c'ü
 得着福音个好处。

Ky'i feh hyiao-teh læ kao-dziang-li sæ peng-gying go cü-kwu tu z-ka peng tsih-yiu ih-go teh-djôh
²⁴ 岂弗晓得来校场里赛奔竞个主顾都是介奔，只有一个得着
 sông ma Ng-lah kæ ka peng-fah s-teh ng-lah hao teh-djôh Væn-pah sæ peng-z go cü-kwu z
 赏吗？尔拉该介奔法，使得尔拉好得着。²⁵ 凡百赛本事个主顾是
 yang-yiang tso-gyi gyi-lah ka tso-fah z siang teh-djôh ih-ting we wæ-diao go kwun-min ah-lah ni
 样样做忌。其拉介做法，是想得着一顶会坏掉个冠冕；阿拉呢，
 z siang ih-ting feh we wæ-diao go Sô-yi ngô læ-tih peng feh-z ziang m-su-moh-tsiang ka ngô
 是想一顶弗会坏掉个。²⁶ 所以我来的奔，弗是像旣数目账介；我
 læ-tih tang gyün-deo yia feh-z ziangtang læ k'ong-li ka ngô z ah-djü ngô-go kyi-sing ping-ts'ia
 来的打拳头，也弗是像打来空里介。²⁷ 我是压治我个肌身，并且
 ngang-k'ô gyi tso nu-boh zông-k'ong-p'ô foh-ing yi-kying djün peh bih-nying ngô-zi fæn-cün be t'ih-c'ih
 硬抔其做奴仆；尚恐怕福音已经传拨别人，我自反转被踢出。

1K. X.

HYÜONG-DI ngô feh iao ng-lah feh ming-bah ah-lah tsu-tsong tu z læ yüing-go 'ô-deo tu
 兄 弟，我弗要尔拉弗明白，阿拉祖宗都是来云个下头；都
 kying-ko hæ-go cong-nyiang tu læ yüing-li teng hæ-li ziu Mo-si-go si-li tu ky'üoh tso-yiang
 经过海个中 央；² 都来云里等海里受摩西个洗礼；³ 都吃 做样
 ling-leh-kying-go k'eo-liang tu hah tso-yiang ling-leh-kying-go shü ing-we tu z hah sô keng-djôh gyi keh
 灵勒紧个口粮；⁴ 都喝做样灵勒紧个水。因为都是喝所跟着其箇
 ling-leh-kying bun-zah liu-c'ih-læ-go shü keh-go bun-zah ziu-z Kyi-toh Dæn-z gyi-lah cong-nyiang yiu
 灵勒紧磐石流出来个水；箇个磐石就是基督。⁵ 但是其拉中 央有
 ih-do-pun z Jing-ming feh hwun-hyi z be mih-diao læ kw'ông-iæ di-fông
 一大半是神明弗欢喜；是被灭掉来旷野地方。

6 箇都是拔阿拉做榜样^[1]，使得阿拉弗去贪坏东西，像其拉所
 t'en ka Ng-lah yia m-nao pa ngeo-ziang ziang gyi-lah cong-nyiang yiu-sing nying ka ziang yiu
 贪介。 7 尔拉也晓得好拜偶像，像其拉中央有星人介；像有
 sia-tih wô Pah-sing zo-tæn-lôh ky'üoh-ky'üoh hah-hah 'eo-deo bô-ky'i-læ hyi-hyi
 写的，话，「百姓坐带落吃吃喝喝，后头爬起来嬉嬉。」 [C. 32.
 6.] 8 阿拉也晓得好做奸淫事干，像其拉中央有星人做奸淫介，
 ih-nyih kong-fu si nyi-væn sæn-ts'in nying Ah-lah yia m-nao s-s Kyi-toh ziang gyi-lah cong-nyiang
 一日工夫死二万三千人。 9 阿拉也晓得好试试基督，像其拉中央
 yiu-sing nying s-s Gyi ka be keh-sing doh-dzô sông-ming Ng-lah yia m-nao ün-'eng Jing-ming
 有星人试试其介，被箇星毒蛇丧命。 10 尔拉也晓得好怨恨神明，
 ziang gyi-lah cong-nyiang yiu-sing nying ün-'eng Jing-ming ka peh ts'ao-mih-go cü-kwu djü-mih gyi Gyi-lah
 像其拉中央有星人怨恨神明介，拔抄灭个主顾除灭其。 11 其拉
 p'ong-djôh keh-sing long-tsong z-ken z tso pông-yiang ping-ts'ia sia-lôh shü-li iao kying-kyiæ ah-lah
 碰着箇星拢总事干，是做榜样^[1]。并且写落书里，要警戒阿拉，
 ziu-z meh-dæ z-shü yi-kying ling-djôh-go cü-kwu Keh-lah zi sôn z lih-tong go nying yüong kwu-djôh
 就是末代时世已经临着个主顾。 12 箇拉自算是立东个人用顾着
 vi-min tih-tao
 未免跌倒。

[1] 'Ôh wô, tso ing-tsing; 'ôh, tông yang-ts. 或话，做印证；或，当样子。（原注）

13 尔拉所碰着个迷惑不过是平常事干^[1]。神明也是信实个；其
 Ng-lah sô p'ong-djôh-go mi-'ôh peh-ko z bing-djông z-ken Jing-ming yia z sing-jih-go Gyi
 再舩拔尔拉过于力量受迷惑；迷惑个时候总会该一埭出路，使得
 tsæ-ve peh ng-lah ko-ü lih-liang ziu mi-'ôh mi-'ôh-go z-'eo tsong we kæ ih-da c'ih-lu s-teh
 尔拉能够挡勒住。
 ng-lah neng-keo tông-leh-djü

[1] 'Ôh wô, nying sô p'ong-djôh-go. 或话，人所碰着个。（原注）

14 所以，我亲爱个兄弟，用躲避拜偶像事干。 15 我是，像等
 Sô-yi ngô ts'ing-æ-go hyüong-di yüong to-bi pa ngeo-ziang z-ken Ngô z ziang teng
 聪明个主顾讲；我所讲个尔好批评记想。 16 阿拉所祝福箇福气个
 ts'ong-ming-go cü-kwu kông ngô sô kông-go ng hao p'i-bing-kyi siang Ah-lah sô coh-foh keh foh-ky'i-go
 杯子，岂弗是基督个血阿拉大家有份吗？阿拉所舩开个馒头，岂
 pe-ts ky'i feh-z Kyi-toh-go hyüih ah-lah dô-kô yiu-veng ma Ah-lah sô p'ah-k'æ-go mun-deo ky'i
 弗是基督个肌身阿拉大家有份吗？ 17 阿拉许多人是一个馒头，一个
 feh-z Kyi-toh-go kyi-sing ah-lah dô-kô yiu-veng ma Ah-lah hyü-to nying z ih-go mun-deo ih-go

kyi-sing ing-we long-tsong tu feng-ky'üoh keh ih-go mun-deo Ts'ia-k'en keh-sing tsiao nyüoh-sing k'en-lä tso
肌身：因为拢总都分吃箇一个馒头。 18 且看箇星照肉身看来做

Yi-seh-lih nying go gyi-lah ky'üoh tsi-veh go cü-kwu nän-dao teng tsi-dän feh-z dô-kô yiu-veng ma
以色列人个。其拉吃祭物个主顾难道等祭坛弗是大家有份吗？ 19

Ka k'en-ky'i-lä ngô dza wô ni Wô ngeo-ziang z soh-si ma 'ôh-tsia ngeo-ziang-go tsi-veh z soh-si
介看起来，我咋话呢？话偶像是啥西吗？或者偶像个祭物是啥西

ma Feh-z ka ngô wô bih-koh-nying sô tsi-go z tsi ôh-kyü feh-z tsi Jing-ming
吗？ 20 弗是介。我话别国人所祭个，「是祭恶鬼，弗是祭神明。」

ngô yia feh iao ng-lah teng keh-sing ôh-kyü dô-kô yiu-veng Ng-lah feh neng-keo hah
[Sm. 32. 17.] 我也弗要尔拉等箇星恶鬼大家有份。 21 尔拉弗能够喝

Cü-go pe-ts yi hah kyü-go pe-ts feh neng-keo ky'üoh Cü-go tsiu-yin yi ky'üoh kyü-go tsiu-yin
主个杯子，又喝鬼个杯子；弗能够吃主个酒筵，又吃鬼个酒筵。

Ah-lah z kyih-ky'i Cü-go ô-wông ma Nän-dao pi Gyi wa neng-ken ma
22 阿拉是激起主个愠惶吗？难道比其还能干吗？

NGÔ yang-yang z-ken tu hao tso tsih-z vi-pih tu yiu ih-c'ü ngô yang-yang z-ken tu hao
23 我样样事干都好做，只是未必都有益处：我样样事干都好

tso tsih-z vi-pih tu we dzing-dziu teh-ky'i M-nying hao siang zi-go ih-c'ü kôh-nying iao siang
做，只是未必都回成就德气。 24 旤人好想自个益处；各人要想

bih-nying-go ih-c'ü
别人个益处。

Vän-pah lä z-min-zông ma-go tong-si ng-lah tu hao ky'üoh hao-vong k'ong-p'ô sông
25 凡百来市面上买个东西，尔拉都好吃；好留，恐怕伤

liang-sing meng gyi dziang-si ing-we t'in-ô teng gyi li-deo-go vän-veh tu z Cü-GO
良心，问其详细。 26 因为「天下等其里头个万物都是主个。」 [S.

Ziah yiu ih-go feh siang-sing-go cü-kwu siang-ts'ing ng-lah ng-lah ziah hwun-hyi ky'i vän-pah pa
24. 1.] 27 若有一个弗相信个主顾相请尔拉，尔拉若欢喜去，凡百摆

lä ng-lah min-zin go tu hao ky'üoh hao-vong k'ong-p'ô sông liang-sing meng gyi dziang-si T'ông-jün yiu
来尔拉面前个都好吃；好留，恐怕伤良心，问其详细。 28 倘然有

nying wô hyiang ng-lah dao Keh z ngeo-ziang-go tsi-veh we-leh keh ts-tin-go cü-kwu yia
人话向尔拉道，「箇是偶像个祭物；」为了箇指点个主顾，也

we-leh liang-sing m-nao ky'üoh gyi ing-we t'in-ô teng gyi li-deo-go vän-veh tu z
为了良心，旤得好吃其。因为「天下等其里头个万物都是

Cü-GO Ngô wô liang-sing feh-z ng-zi-go z gyi-go liang-sing ing-we
主个。」 [S. 24. 1.] 29 我话良心，弗是尔自个，是其个良心。因为

ngô-go cü-i dza-we iao peh bih-nying-go liang-sing tsah-vah Ngô kyi-jün k'ao-djôh eng-we lä-tih
我个主意咋会要拨别人个良心责罚？ 30 我既然靠着恩惠[1]来的

ky'üoh we-leh ngô sô ts'æn-nyien-go tong-si dza-we iao peh nying-kô pông-hwe ma
吃，为了我所怀念个东西咋会要拨人家谤毁吗？

[1] 'Ôh wô, bih-koh-nying. 或话，别国人。（原注）

31 是介，尔拉弗论吃，弗论喝，弗论做啥个事干，都该为了
神明个荣华介做。32 或者犹太人，或者希腊人，或者神明个
教会，晓得好把搥跌个东西放来其面前。33 正像我做凡百事干，
要拨凡百人欢喜；弗想自个益处，是想众人个益处，使得其拉好
得着救。

1K. XI.

Ng-lah yüong k'en ngô-go yiang ziang ngô k'en Kyi-toh-go yiang ka
尔拉用看我个样，像我看基督个样介。

2 兄弟，我称赞尔拉，因为样样事干记得我，并且保守我个
教训^[1]，照尔所传授拨尔拉个。3 但是我要尔拉晓得，凡百男个头
是基督；女个头是男；基督个头是神明。4 凡百男娘，或者做祷告
或者讲先知说话时候头里遮盖，是带累其个头唔体面。5 凡百
女人，或者做祷告或者讲先知说话时候头里唔告遮盖，也是带累
其个头唔体面；是等头发剃掉个女人一色斯样个。6 女人弗遮盖，
弗如剪掉头发。若是女人或者剪掉或者剃掉头发算是惶恐，介用
遮盖。

[1] 'Ôh wô, li-tsih. 或话，礼节。（原注）

7 男弗应当遮盖其头，因为其是神明个相貌，是神明个荣华。
只有女人是男个荣华。8 因为男弗是出于女；是女出于男。9 还有

nen feh-z we-leh nyü zao-c'ih-læ z nyü we-leh nen zao-go Ing-we z-ka nyü-nying we-leh
 男弗是为了女造出来；是女为了男造个。¹⁰ 因为是介，女人，为了
 keh-sing t'in-s ing-tông yiu gyün-ping læ gyi deo-li ta-tih Dæn-z dzæ-ü Cü nyü feh-z
 箇星天使^[1]，应当有权柄来其头里带的^[2]。¹¹ 但是在于主，女弗是
 teng nen kah-k'æ nen yia feh-z teng nyü kah-k'æ ing-we tsing-ziang nyü z dzong nen ka læ-go nen
 等男隔开，男也弗是等女隔开。¹² 因为正像女是从男介来个，男
 yia z k'ao-djôh nyü ka sang-c'ih-læ kyi-kying væn-veh tu z dzong Jing-ming ka læ
 也是靠着女介生出来；究竟万物都是从神明介来。

[1] *Yiu-teh doh, kyiao-we-li-go s-ts'a.* 有得读，教会里个使差。（原注）

[2] *Sô wô gyün-ping, z deo-li ta-tih-go tong-si, tso voh nen go kyi-'ao.* 所话权
 柄，是头里带的个东西，做服男个记号。（原注）

Ng-lah zi sing-li hao p'i-bing-siang nyü-nying feh tsô-kæ gyi deo ky'i tao-kao Jing-ming 'eh-li feh
¹³ 尔拉自心里好批评相：女人弗遮盖其头去祷告神明，合理弗
 'eh-li Ziu-z keh sang-dzing-go li-sing næn-dao feh kao ng-lah nen ziah yiu dziang-dziang deo-fah z
 合理？¹⁴ 就是箇生成个理性难道弗教尔拉，男若有长长头发，是
 gyi m-t'i-min nyü ziah yiu dziang-dziang deo-fah z gyi yüong-wô ing-we gyi-go deo-fah s-peh gyi
 其嘅体面；¹⁵ 女若有长长头发，是其荣华？因为其个头发赐拨其
 z tông tsô-kæ-go tong-si Ziah yiu nying iao tsang-leng ah-lah z m-teh keh-cü-ka kwe-kyü
 是当遮盖个东西^[1]。¹⁶ 若有人要争论，阿拉是嘅得箇株介规矩；
 Jing-ming-go cong kyiao-we yia z-ka
 神明个众教会也是介。

[1] *'Ôh wô, tông siu-p'ao.* 或话，当手帕。（原注）

Ngô næn-kæn iao feng-fu ng-lah z-ken feh-z ts'ing-tsæn ng ing-we ng-lah jü-long-kæn feh-z
¹⁷ 我难间要吩咐尔拉事干，弗是称赞尔，因为尔拉聚拢间弗是
 s-teh ng-lah yiu ih-c'ü fæn-cün s-teh ng-lah yiu wä-c'ü Deo-ih-meng ng-lah jü-long læ
 使得尔拉有好处，反转使得尔拉有坏处。¹⁸ 头一门，尔拉聚拢来
 kyiao-we-li ngô t'ing-meng ng-lah cong-nyiang yiu feng-k'æ z-ken ngô yia yiu kyi-feng siang-sing Læ
 教会里，我听闻尔拉中央有分开事干^[1]；我也有几分相信。¹⁹ 来
 ng-lah cong-nyiang feng-k'æ kyih-tông z-ken yia pih-ding yiu-go s-teh keh-sing s-c'ih-liao nying hao læ ng-lah
 尔拉中央分开结党事干也必定有个，使得箇星试出了人好来尔拉
 cong-nyiang ming-ming k'en-c'ih
 中央明明看出。

[1] *'Ôh wô, tsang-leng.* 或话，争论。（原注）

20 Ng-lah dô-kô jü-long-lä feh-z lä ky'üoh Cü-go væn-ts'æn ing-we ky'üoh-go z'-eo
 尔拉大家聚拢来，弗是^[1]来吃主个晚餐。21 因为吃个时候
 kôh-nying ts'iang-ts'iang zông-zin ky'üoh zi-go tong-si du-kyi-go yia yiu ky'üoh-tse-go yia yiu Ng-lah
 各人抢抢上前吃自个东西；肚饥个也有，吃醉个也有。22 尔拉
 næn-dao m̃-teh oh-li hao ky'i ky'üoh hao ky'i hah ma Wa-z k'en-ky'ing Jing-ming-go kyiao-we s-teh
 难道晓得屋里好去吃，好去喝吗？还是看轻神明个教会，使得
 keh-sing m̃-teh-go cü-kwu wông-k'ong ma Ngô hao dza teng ng-lah wô ni Keh-go z-ken ngô hao
 箇星晓得个^[2]主顾惶恐吗？我好咋等尔拉话呢？箇个事干我好
 ts'ing-tsæn ng-lah ma Z ts'ing-tsæn-feh-lä
 称赞尔拉吗？是称赞弗来。

[1] *Yiu-teh fæn*, feh neng-keo. 有得翻，弗能够。（原注）

[2] *'Ôh wô*, gyüong-kw'u-go. 或话，穷苦个。（原注）

23 Ngô dzong Cü-go u-sen tsih-ziu keh-go shih-wô yia yi-kying djün-ziu ng-lah ziu-z wô Cü
 我从主个乌碎接受箇个说话，也已经传授尔拉；就是话主
 Yia-su be ma-diao keh yia do-leh mun-deo coh-zia-ts p'ah-k'æ z-ka wô Ng-lah
 耶稣，被卖掉箇夜，驮勒馒头，24 祝谢仔，脰开，是介话，「尔拉
 do-leh ky'üoh keh z Ngô-go kyi-sing we-leh ng-lah p'ah-k'æ-go ng-lah yüong ka ky'i tso hao
 驮勒吃；箇是我个肌身，为了尔拉脰开个。尔拉用介去做，好
 kyi-teh Ngô Yü-yüih ky'üoh-hao ts'-eo yia z-ka do-leh pe-ts wô Keh-go pe-ts z
 记得我。」25 逾越吃好之后，也是介驮勒杯子，话，「箇个杯子是
 ts'oh-leh ky'üoh k'ao-djôh Ngô-go hyüih shih-lih-go ng-lah ze-bin kyi-z ky'üoh gyi yüong ka ky'i tso
 簇崭新个约，靠着自个血设立个。尔拉随便几时吃其，用介去做
 hao kyi-teh Ngô Ing-we ng-lah ze-bin kyi-z ky'üoh keh-go mun-deo hah keh-go pe-ts z
 好记得我。」26 因为尔拉随便几时吃箇个馒头，喝箇个杯子，是
 piao-ming Cü-go si ih-dzih teng-tao Gyi tsæ læ-go z'-eo
 表明主个死，一直等到其再来个时候。

27 Keh-lah væn-pah feh 'eh-li ky'üoh Cü keh-go mun-deo hah Cü keh-go pe-ts go ziu-z
 箇拉凡百弗合理吃主箇个馒头，喝主箇个杯子个，就是
 væn-djôh Cü-go kyi-sing teng Cü-go hyüih Ih-go nying kæ zi dzô-ts'ah zi z-ka hao ky'i ky'üoh keh-go
 犯着主个肌身等主个血。28 一个人该自查察自；是介好去吃箇个
 mun-deo hah keh-go pe-ts Feh 'eh-li ky'i ky'üoh ky'i hah-go cü-kwu z zi ky'üoh zi hah zi-go
 馒头，喝箇个杯子。29 弗合理去吃去喝个主顾，是自吃自喝自个
 ze ing-we bin feh ming-bah Cü-go kyi-sing We-leh ka ng-lah-go cong-nyiang yiu hyü-to
 罪^[1]，因为辨弗明白主个肌身。30 为了介，尔拉个中央有许多
 no-ziah-go sang-bing-go wa-yiu kw'eng-joh-go yia feh siao Ah-lah ziah zi p'un-tôn zi feh we be
 懦弱个，生病个，还有困熟个也弗少。31 阿拉若自判断自，弗会被

Cū p'un-tōn   nān-kān be p'un-tōn   keh z ziu Cū-go tsah-vah   sən-leh ah-lah teng shū-kān-zōng nying
主判断。³² 难间被判断， 箇是受主个责罚， 省勒阿拉等世间上人
dô-kô ding-ze
大家定罪。

[1] 'Ôh wô, zi t'ao p'un-tōn. 或话，自讨判断。（原注）

Sô-yi   ngô hyiōng-di   ng-lah jü-long-läe ky'üoh go z'-eo   yüōng dô-kô teng-'eo-kyi   34
³³ 所以，我兄弟，尔拉聚拢来吃个时候，用大家等候记。³⁴
Ziah yiu du-kyi-go nying   kâe læ oh-li ky'üoh   s-teh ng-lah jü-long-läe feh we peh Cū ding-ze
若有肚饥个人， 该来屋里吃；使得尔拉聚拢来弗会拨主定罪^[1]。
Yü-to z-ken   teng ngô læ z'-eo we feng-fu ng-lah
余多事干，等我来时候会吩咐尔拉。

[1] 'Ôh wô, p'un-tōn. 或话，判断。（原注）

1K. XII.

HYÜONG-DI   kōng-tao Sing-Ling-go eng-s   ngô feh iao ng-lah feh ming-bah   Ng-lah hyiao-teh zi
兄 弟，讲到圣灵个恩赐，我弗要尔拉弗明白。² 尔拉晓得自
peng-läe z-go bih-koh-nying   ze-bin dza-go ying-yiu ng-lah   ziu be ta-diao voh-z keh-sing ve k'æ-k'eo go
本来是个别国人；随便咋个引诱尔拉， 就被带掉服侍箇星骸开口个
ngeo-ziang   Keh-lah ngô peh ng-lah hyiao-teh   M-yiu ih-go nying dzæ-ü Jing-ming-go Ling kōng-go   we wô
偶像。³ 箇拉我拨尔拉晓得，既有一个人在于神明个灵讲个，会话
Yiæ-su z be tsiu-mô-go   yia m-yiu ih-go nying   ziah feh-z dzæ-ü Sing-Ling kōng-go   neng-keo wô
耶稣是被咒骂个^[1]；也既有一个人，若弗是在于圣灵讲个，能够话
Yiæ-su z Cū
耶稣是主。

[1] 'Ôh wô, kâe mih-vông. 或话，该灭亡。（原注）

Yiu kôh-yiang-go eng-s   tsih-yiu ih-go Sing-Ling   Yiu kôh-yiang-go tsih-veng   tsih-yiu ih-go
⁴ 有各样个恩赐，只有一个圣灵。⁵ 有各样个职份^[1]，只有一个
Cū   Yiu kôh-yiang-go neng-ken   tsih-yiu ih-go Jing-ming   we tso pah-yiang neng-ken læ væn-pah nying-go
主。⁶ 有各样个能干，只有一个神明， 会做百样能干来凡百人个
li-hyang
里向。

[1] 'Ôh wô, bæn-z-go tsih-veng. 或话，办事个职份。（原注）

7 Dæn-z s-peh kôh-nying yiu Sing-Ling læ gyi-go sing-zông hyin-c'ih-læ z we-leh cong-nying-go
但是赐拨各人有圣灵来其个身上显出来，是为了众人个
ih-c'ü Yiu-teh-go Sing-Ling s-peh gyi we kông ts'ong-ming-go shih-wô yiu-teh-go s-peh gyi we
益处。8 有得个，圣灵赐拨其会讲聪明个说话；有得个，赐拨其会
kông yiu cü-sih go shih-wô yia z tsiao keh-we Sing-Ling yiu-teh-go s-peh gyi siang-sing-go sing
讲有知识个说话，也是照箇位圣灵；9 有得个，赐拨其相信个心，
yia z dzæ-ü keh-we Sing-Ling yiu-teh-go s-peh gyi i-bing-go eng-s yia z dzæ-ü keh-we
也是在于箇位圣灵；有得个，赐拨其医病个恩赐，也是在于箇位
Sing-Ling yiu-teh-go s-peh gyi tso gyi-z go neng-ken yiu-teh-go s-peh gyi we kông sin-cü
圣灵；10 有得个，赐拨其做奇事个能干；有得个，赐拨其会讲先知
shih-wô yiu-teh-go s-peh gyi we bin-pih keh-sing ling yiu-teh-go s-peh gyi we kông bih-c'ü
说话；有得个，赐拨其会辨别箇星灵；有得个，赐拨其会讲别处
t'u-wô yiu-teh-go s-peh gyi we fæn bih-c'ü t'u-wô Dæn-z keh-sing pah-ying neng-ken tu z keh
土话；有得个，赐拨其会翻别处土话。11 但是箇星百样能干都是箇
doh-ih-we Sing-Ling sô tso-go ze Zi-go cü-i feng peh kôh-nying go
独一位圣灵所做个，随自个主意分拨各人个。

12 Tsing-ziang kyi-sing z ih-go yiu hyü-to ts-t'i ping-ts'ia keh ih-go sing-zông-go pah-t'i
正像肌身是一个，有许多肢体，并且箇一个身上个百体，
se-tsih to tu tso-leh ih-go kyi-sing Kyi-toh yia z-ka-go Ing-we ah-lah cong-nying feh-leng
虽即多，都做了一个肌身；基督也是介个。13 因为阿拉众人，弗论
Yiu-t'a nying Hyi-lah nying feh-leng z nu-boh feh-z nu-boh tu dzong ih-go Sing-Ling ziu si-li
犹太人 希腊人 [1]，弗论是奴仆弗是奴仆，都从一个圣灵受洗礼
tso-leh ih-go kyi-sing ping-ts'ia tu hah ih-go Sing-Ling
做了一个肌身；并且都喝一个圣灵。

[1] 'Ôh wô, bih-koh-nying. 或话，别国人。（原注）

14 Wa-yiu kyi-sing feh tæ-n-tsih ih-go ts-t'i z yiu hyü-to Ziah-z kyiah wô Ngô
还有肌身弗单只一个肢体，是有许多。15 若是脚话，「我
feh-z siu keh-lah feh joh-ü kyi-sing næn-dao we-leh ka ziu feh joh-ü kyi-sing ma Ziah-z
弗是手，箇拉弗属于肌身；」难道为了介就弗属于肌身吗？16 若是
ng-to wô Ngô feh-z ngæn-tsing keh-lah feh joh-ü kyi-sing næn-dao we-leh ka ziu feh joh-ü
耳朵话，「我弗是眼睛，箇拉弗属于肌身；」难道为了介就弗属于
kyi-sing ma Ziah weng-sing tu z ngæn-tsing 'ah-li hao t'ing ziah tu z ng-to 'ah-li hao hyüong
肌身吗？17 若浑身都是眼睛，何里好听？若都是耳朵，何里好嗅
ni Dæn-z Jing-ming yi-kying tsiao Zi-go cü-i pô pah-t'i yang-tang-ying en-teng læ kyi-sing-zông
呢？18 但是神明已经照自个主意把百体样打样安顿来肌身上。19
Ziah long-tsong tso-leh tso-ying-go ts-t'i kyi-sing læ 'ah-li Næn-kæn ts-t'i yiu hyü-to kyi-sing
若拢总做了做样个肢体，肌身来何里？20 难间肢体有许多，肌身

tsih-yiu ih-go Ngæn-tsing feh neng-keo teng siu wô Ngô hao-vong yüong-djôh ng deo yia feh
 只有一个。²¹ 眼睛弗能够等手话，「我好留用着尔：」头也弗
 neng-keo teng kyiah wô Ngô hao-vong yüong-djôh ng-lah Keh-sing k'en-læ z sing-zông nyün-ziah-go
 能够等脚话，「我好留用着尔拉。」²² 箇星看来是身上软弱个
 ts-t'i keng-kô hyih-feh-læ dziu ah-lah k'en-læ z sing-zông m-t'i-min-go ts-t'i ah-lah kah-nga
 肢体，更加歇弗来：²³ 就阿拉看来是身上嘅体面个肢体，阿拉格外
 yüong t'i-min tsông-sih gyi ah-lah pe-zin-go u-sen yiu kah-nga-go kwe-djong ah-lah kwe-djong-go
 用体面装饰其^[1]；阿拉卑贱个乌碎有格外个贵重：²⁴ 阿拉贵重个
 u-sen hao-vong tsông-sih gyi Jing-ming z diao-diao-yüing-yüing p'e-tah sing-t'i yiu feh-tao-ts-c'ü
 乌碎，好留装饰其。神明是调调匀匀配搭身体；有弗到之处，
 kah-nga s-peh gyi t'i-min s-teh sing-zông m-kao hao feng-k'æ pah-t'i we dô-kô kwu-djôh
 格外赐拨其体面：²⁵ 使得身上嘅告好分开^[2]，百体会大家顾着。²⁶
 Ziah-z ih-go ts-t'i ky'üoh-kw'u pah-t'i dô-kô ky'üoh-kw'u ih-go ts-t'i yiu t'i-min pah-t'i dô-kô
 若是一个肢体吃苦，百体大家吃苦。一个肢体有体面，百体大家
 kw'a-weh
 快活。

[1] 'Ôh wô, kô t'i-min peh-gyi. 或话，加体面拨其。（原注）

[2] 'Ôh wô, tsang-zao. 或话，争造。（原注）

Næn-kæn ng-lah z Kyi-toh-go kyi-sing kôh-nying tso Gyi-go ts-t'i Jing-ming læ
²⁷ 难间尔拉是基督个肌身；各人做其个肢体。²⁸ 神明来
 kyiao-we-li shih-lih yiu-sing nying di-ih z s-du di-nyi sin-cü-nying di-sæn kyiao-s wa-yiu nying
 教会里设立有星人；第一是使徒，第二先知人，第三教师；还有人
 s-peh gyi tso gyi-z go yiu i-bing-go eng-s go we vu-dzu go we bæn z-ken go we kông
 赐拨其做奇事个，有医病个恩赐个，会扶助个，会办事干个，会讲
 bih-c'ü t'u-wô go keh-sing Næn-dao tu z s-du ma tu z sin-cü-nying ma tu z
 别处^[1]土话个，箇星。²⁹ 难道都是使徒吗？都是先知人吗？都是
 kyiao-s ma tu we tso gyi-z ma tu yiu i-bing-go eng-s ma tu we kông bih-c'ü t'u-wô
 教师吗？都会做奇事吗？³⁰ 都有医病个恩赐吗？都会讲别处土话
 ma tu we fæn-yih shih-wô ma
 吗？都会翻译说话吗？

[1] 'Ôh wô, kyi-ying. 或话，几样。（原注）

Ng-lah yüong hyüih-sing siang ting hao-go eng-s ngô wa-yiu ih-da kah-nga hao-go lu tin hyiang
³¹ 尔拉用血心想顶好个恩赐；我还有一埭格外好个路点向
 ng-lah dao
 尔拉道。

1K. XIII.

NGÔ ziu-z we kông cong-nying teng t'in-s-go yiang-yiang shih-wô ziah m-neh jing-æ tsih hao sôn z
我就是会讲众人等天使个样样说话，若晓得仁爱，只好算是
læ-tih hyiang-go dong-ky'i 'ôh-tsia gæ-go do-beh Ziu-z neng-keo kông sin-cü shih-wô we hyiao-teh
来的响个铜器，或者蹇个大钹。² 就是能够讲先知说话，会晓得
ih-ts'ih ao-miao-go z-ken teng ih-ts'ih-go cü-sih ziu-z yiu jih-feng siang-sing-go sing zing-ts-ü neng-keo
一切奥妙个事干等一切个知识；就是有十分相信个心，甚至于能够
pô sæn yi-ko-ky'i ziah m-neh jing-æ ngô z m-cong-yüong Ngô ziu-z we pô long-tsong kô-kyi
把山移过去；若晓得仁爱，我是哋中用。³ 我就是会把拢总家计
tsiu-tsi gyüong-nying ziu-z we sô-c'ih kyî-sing peh ho me-sah ziah m-neh jing-æ yia z vu-ih
周济穷人，就是会舍出肌身拨火焐煞；若晓得仁爱，也是无益。

Jing-æ we næ-sing dæ nying-kô hao-sing tao nying-kô jing-æ feh we tu-gyi jing-æ feh we
⁴ 仁爱会耐心待人家，好心到人家；仁爱弗会妒忌；仁爱弗会
pa-p'ing feh we zi-tseng-zi-do feh we tso m-li z-ken feh we t'en-du zi-go hao-c'ü feh
摆拼，弗会自尊自大，⁵ 弗会做哋理事干，弗会贪图自个好处，弗
we ih-z-li dong-nu feh we pô nying-kô-go ôh z-ken dzeng læ sing-li feh we hwun-hyi fi-li
会一时里动怒，弗会把人家个恶事干存来心里；⁶ 弗会欢喜非礼，
tsong hwun-hyi tsing dao-li we yiang-yiang t'e-nyiang yiang-yiang siang-sing yiang-yiang siang-vông
总欢喜真道理^[1]；⁷ 会样样推让，样样相信，样样想望，
yang-yang jing-næ
样样忍耐。

[1] *Peng-veng z-ngæn, teng tsing dao-li dô-kô hwun-hyi.* 本文字眼，等真道理

大家欢喜。（原注）

Jing-æ üong feh we lôh-k'ong Ziah-z sin-cü shih-wô we fi-diao ziah-z bih-c'ü t'u-wô
⁸ 仁爱永弗会落空。若是先知说话，会废掉；若是别处土话，
we hyih-tsôh ziah-z cü-sih yia we fi-diao Ing-we ah-lah yin-dzæ tsih-yiu kyî-feng cü-sih
会歇作；若是知识，也会废掉。⁹ 因为阿拉现在只有几分知识，
tsih-yiu kyî-feng kông sin-cü shih-wô keh djün-be-go ih tao keh kyî-feng-go ziu we fi-diao Ngô
只有几分讲先知说话。¹⁰ 箇全备个一到，箇几分个就会废掉。¹¹ 我
tso siao-nying z'-eo ngô-go shih-wô z siao-nying-go shih-wô ngô-go sing-siang z siao-nying-go sing-siang
做小人时候，我个说话是小人个说话，我个心想是小人个心想，
ngô-go ts'eng-shih z siao-nying-go ts'eng-shih teng-tao dzing-nying-tsiang-da ziu tiu-diao siao-nying-go z-ken
我个忖说是小人个忖说；等到成人长大，就丢掉小人个事干。¹²
Ah-lah yin-dzæ z dzong kying-ts li-hyang ing-ing-dong k'en-kyin tao-leh keh-go z'-eo we te-min
阿拉现在是从镜子里向隐隐动看见^[1]；到了箇个时候会对面

k'en-kyin-gyi yin-dzæ ngô tsih-yiu kyi-feng ming-bah tao-leh keh-go z-'eo we djün-djün ming-bah ziang Cü
看见其：现在我只有几分明白；到了箇个时候会全全明白，像主
ming-bah ngô ka
明白我介。

[1] 'Ôh wô, k'en feh ts'ing-t'ong. 或话，看弗清通。（原注）

13 Næn-kæn yiu siang-sing siang-vông jing-æ keh sæn-yiang z-djông læ-tong gyi-cong z
难间有相信，想望，仁爱，箇三样，时常来东。其中是
jing-æ ting do
仁爱顶大。

1K. XIV.

NG-LAH yüong zông-kying tse-djôh jing-æ yia yüong hyüih-sing siang Sing-Ling-go eng-s ting iao-kying iao
尔拉用上紧追着仁爱；也用血心想圣灵个恩赐，顶要紧要
ng-lah kông sin-cü shih-wô Kông bih-c'ü t'u-wô go feh-z kông peh nying t'ing z kông peh Jing-ming
尔拉讲先知说话。² 讲别处土话个弗是讲拨人听，是讲拨神明
t'ing ing-we gyi ling-sing se-tsih kông ao-miao z-ken z m-nying t'ing-leh-c'ih dæn-z kông sin-cü
听；因为其灵性虽即讲奥妙事干，是听人听勒出。³ 但是讲先知
shih-wô go z pô dzing-dziu teh-ky'i ky'ün-hwô teng en-wê-go shih-wô kông peh nying t'ing Kông
说话个是把成就德气，劝化，等安慰个说话，讲拨人听。⁴ 讲
bih-c'ü t'u-wô go z dzing-dziu zi-go teh-ky'i kông sin-cü shih-wô go z dzing-dziu kyiao-we-go teh-ky'i
别处土话个是成就自个德气；讲先知说话个是成就教会个德气。⁵
Ngô dæn-nyün ng-lah cong-nying tu we kông bih-c'ü t'u-wô dæn-z yü-kô iao ng-lah kông sin-cü shih-wô
我但愿尔拉众人都会讲别处土话，但是愈加要尔拉讲先知说话。
ing-we kông bih-c'ü t'u-wô cü-kwu ziah feh-z fæn-yih s-teh kyiao-we dzing-dziu teh-ky'i wa-z tso
因为讲别处土话主顾，若弗是翻译，使得教会成就德气，还是做
sin-cü-nying keng-kô do
先知人更加大。

Hyüong-di kyüô-jü ngô tao ng-lah u-sen læ z kông bih-c'ü t'u-wô feh pô soh-go meh-z
⁶ 兄弟，假如我到尔拉乌碎来是讲别处土话，弗把啥个默示，
'ôh-tsia cü-sih 'ôh-tsia sin-cü shih-wô 'ôh-tsia kao-hyüing shih-wô kông peh ng-lah t'ing ü ng-lah
或者知识，或者先知说话，或者教训说话，讲拨尔拉听，于尔拉
yiu soh-go ih-c'ü Ziu-z keh-sing m-ling-ky'i we fah-c'ih sing-ing go tong-si 'ôh-tsia dih-ts
有啥个益处？⁷ 就是箇星听灵气会发出声音个东西，或者笛子，
'ôh-tsia bi-bô ziah-z gyi fah-c'ih-go sing-ing m-kao soh-go feng-pih dza-we hyiao-teh c'ü-c'ih soh-go
或者琵琶，若是其发出个声音听告啥个分别，咋会晓得吹出啥个

ky'iang dæn-c'ih soh-go diao læ ni Wa-yiu 'ao-deo ziah fah-c'ih feh ts'ing-t'ong-go sing-ing jü we be-bæn
腔，弹出啥个调来呢？⁸ 还有号头若发出弗清通个声音，谁会备办
ky'i tang-tsiang Z-ka ng-lah zih-deo ziah feh kông-c'ih ming-bah-go shih-wô dza-we hyiao-teh sô kông-go
去打仗？⁹ 是介，尔拉舌头若弗讲出明白个说话，咋会晓得所讲个
ni ka kông z k'ong-deo-go K'o-pi shü-kæn-zông yiu hyü-to 'ao-su-go k'eo-ing yia m-yiu
呢？介讲是空头个。¹⁰ 可比，世间上有许多号数个口音，也既有
ih-yiang m-neh i-s læ-tih Ngô ziah feh tong keh k'eo-ing-go i-s dziu kông-go cü-kwu k'en-læ ngô
一样既得意思来的。¹¹ 我若弗懂箇口音个意思，就讲个主顾看来我
z nga-koh-nying dziu ngô k'en-læ kông-go cü-kwu yia z nga-koh-nying Z-ka ng-lah kyi-jün z
是外国人，就我看来讲个主顾也是外国人。¹² 是介，尔拉既然是
hyüih-sing siang Sing-Ling-go eng-s yüong ky'i gyiu eng-s kô-be to hao dzing-dziu kyiao-we-go teh-ky'i
血心想圣灵个恩赐^[1]，用去求恩赐加倍多，好成就教会个德气。

[1] 'Ôh wô, ling-leh-kying-go eng-s: Peng-veng, keh-sing ling. 或话，灵勒紧个
恩赐：本文，箇星灵。（原注）

Sô-yi kông bih-c'ü t'u-wô cü-kwu tông-kæ gyiu Jing-ming s-teh gyi neng-keo fæn-yih Ngô ziah
¹³ 所以讲别处土话主顾当该求神明使得其能够翻译。¹⁴ 我若
yüong bih-c'ü t'u-wô tao-kao ngô-go ling-sing nyün-z læ-tih tao-kao tsih-z ngô-go i-s z
用别处土话祷告，我个灵性原是来的祷告，只是我个意思是
m-dao-dzing Ka-ni dza-go yia Ngô we yüong ling-sing tao-kao yia we yüong nying-kô ming-bah-go
既陶成。¹⁵ 介呢，咋个呀？我会用灵性祷告，也会用人家明白个
shih-wô tao-kao ngô we yüong ling-sing ko-ts'ông yia we yüong nying-kô ming-bah-go shih-wô ko-ts'ông
说话祷告。我会用灵性歌唱，也会用人家明白个说话歌唱。¹⁶
Feh-jün ng ziah-z ling-sing coh-tsaen Jing-ming keh feh ming-bah-go nying kyi-jün feh tong ng-go shih-wô ng
弗然尔若是灵性祝赞神明，箇弗明白个人既然弗懂尔个说话，尔
coh-zia-hao gyi dza neng-keo wô Üô-meng ni Ng-go coh-zia nyün-z hao-go tsih-z m-kao hao
祝谢好其咋能够话「亚们」呢？¹⁷ 尔个祝谢原是好个，只是既告好
dzing-dziu gyi-go teh-ky'i Ngô zia-zia ngô-go Jing-ming neng-keo kông bih-c'ü t'u-wô pi ng-lah cong-nying
成就其个德气。¹⁸ 我谢谢我个神明，能够讲别处土话比尔拉众人
wa to dæn-z læ kyiao-we-li yüong bih-c'ü t'u-wô kông ts'in-væn-kyü ngô neng-s kông s-ng-kyü
还多。¹⁹ 但是来教会里用别处土话讲千万句，我能使讲四五句
ming-bah-go shih-wô hao kao nying-kô
明白个说话，好教人家。

Hyüong-di kông-tao ts'ong-ming-cü-we m-nao ziang siao-nying ka kông-tao ôh z-ken iao ziang
²⁰ 兄弟，讲到聪明智慧既得好像小人介。讲到恶事干要像
na-hwun kông-tao ts'ong-ming-cü-we iao ziang dzing-nying-tsiang-da ka Læ lih-fah shü-li yiu ka
奶花，讲到聪明智慧要像成人长大^[1]介。²¹ 来律法书里有介
sia-tih Cü z-ka wô Ngô tsiang-læ we yüong bih-c'ü t'u-wô bih-c'ü k'eo-ing teng keh-go pah-sing
写的，「主是介话，我将来会用别处土话，别处口音，等箇个百姓

kōng se-tsih z-ka gyi-lah yia feh k'eng t'ing Ngô Sô-yi keh-sing bih-c'ü
 讲；虽即是介，其拉也弗肯听我。」 [Y. 28. 11, 12.]²² 所以箇星别处
 t'u-wô z shih-lih tso bing-kyü feh-z we-leh siang-sing cü-kwu z we-leh feh siang-sing cü-kwu ziah-z
 土话是设立做凭据，弗是为了相信主顾，是为了弗相信主顾；若是
 kōng sin-cü shih-wô feh-z we-leh feh siang-sing cü-kwu z we-leh siang-sing cü-kwu
 讲先知说话，弗是为了弗相信主顾，是为了相信主顾。

[1] *Yiu-teh faen*, djün-be: k'en 1K. 2. 6. 有得翻，全备。看 1K. 2. 6。（原注）

T'ông-jün djün kyiao-we dô-kô jü-long tu læ-tih kōng bih-c'ü t'u-wô ziah yiu feh ming-bah 'ôh-tsia
²³ 倘然传教会大家聚拢，都来的讲别处土话，若有弗明白或者
 feh siang-sing-go nying tseo-tsing-læ næn-dao feh we wô ng-lah z fah-gwông ma Dæn-z tu kōng sin-cü
 弗相信个人走进来，难道弗会话尔拉是发狂吗？²⁴ 但是都讲先知
 shih-wô ziah yiu feh siang-sing 'ôh-tsia feh ming-bah-go nying tseo-tsing-læ gyi we be long-tsong nying tsah-vah
 说话，若有弗相信或者弗明白个人走进来，其会被拢总人责罚，
 be long-tsong nying bin-c'ih gyi sing-li ing-dzông-tih-go i-s ziu we hyin ming-bah z-ka we
 被拢总人辨出；²⁵ 其心里隐藏的个意思就会显明白。是介，会
 boh-tao di-jiang pa-pa Jing-ming wô Jing-ming jih-dzæ z læ ng-lah-go cong-nyiang
 伏倒地垠拜拜神明，话神明实在是来尔拉个中央。

KA-NI hyüông-di dza-go yia Ng-lah jü-long z'eo kôh-nying 'ôh-tsia yiu ih-siu s
²⁶ 介呢，兄弟，咋个呀？尔拉聚拢时候，各人或者有一首诗，
 yiu ih-fæn kao-hyüing yiu ih-jiang bih-c'ü t'u-wô yiu ih-fæn meh-z shih-wô yiu ih-jiang fæn-yih
 有一番教训，有一样别处土话，有一番默示说话，有一样翻译。
 tông-kæ yang-jiang we-leh dzing-dziu teh-ky'i ka tso
 当该样样为了成就德气介做。

'Ôh-tsia yiu nying kōng bih-c'ü t'u-wô tsih-siao liang-go to-tseh sæn-go yia kæ ih-go ih-go
²⁷ 或者有人讲别处土话，只消两个，多则三个；也该一个一个
 kōng ping-ts'ia iao ih-go nying fæn-yih Ziah-z m-neh fæn-yih cü-kwu læ-tong læ kyiao-we-li
 讲；并且要一个人翻译。²⁸ 若是晓得翻译主顾来东，来教会里
 m-nao k'æ k'eo tsih hao kōng peh zi teng Jing-ming t'ing z-de
 晓得好开口；只好讲拨自等神明听了。

Keh-sing sin-cü-nying liang-sæn-go hao kōng yü-to hao bin-pih gyi-go shih-wô Ziah-z ih-go
²⁹ 箇星先知人两三个好讲，余多好辨别其个说话。³⁰ 若是一个
 bōng-pin zo-tong-go cü-kwu teh-djôh meh-z keh sin kōng-go tông-kæ hyih-k'eo Ing-we ng-lah neng-keo
 旁边坐东个主顾得着默示，箇先讲个当该歇口。³¹ 因为尔拉能够
 ih-go ih-go long-tsong kōng sin-cü shih-wô s-teh cong-nying tu hao 'ôh dao-li tu teh-djôh en-wê
 一个一个拢总讲先知说话，使得众人都好学道理，都得着安慰。

Ping-ts'ia sin-cü-nying-go ling tsong z voh sin-cü-nying go Ing-we Jing-ming feh-z s-teh nying
³² 并且先知人个灵总是服先知人个。³³ 因为神明弗是使得人
 lōn-ts'ih-pah-tsao z s-teh gyi 'o-moh ziang læ sing-du-go cong kyiao-we ka
 乱七八糟^[1]，是使得其和睦，像来圣徒个众教会介。

[1] 'Ôh wô, ts'ao-lôn. 或话，吵乱。（原注）

34 Ng-lah-go nyü-nying læ kyiao-we-li m-nao k'æ k'eo ing-we z feh hyü gyi-lah kông tsong iao
尔拉个女人来教会里晓得开口；因为是弗许其拉讲，总要
gyi-lah voh nen læ lih-fah shü-li yia z-ka wô Ziah yiu soh-go iao hyiao-teh læ oh-li hao meng
其拉服男；来律法书里也是介话。35 Ziah yiu soh-go iao hyiao-teh læ oh-li hao meng
若有啥个要晓得，来屋里好问
gyi-zi-go nen-nyüing ing-we nyü-nyüing læ kyiao-we-li kông z wông-k'ong-siang
其自个男 娘。因为女 娘来教会里讲是惶恐相。

36 Jing-ming-go dao-li næn-dao z c'ih-ü ng-lah ma næn-dao z tæh ling-djôh ng-lah ma Ziah
神明个道理难道是出于尔拉吗？难道是单临着尔拉吗？37 Ziah
yiu nying zi sôn z sin-cü-nying 'ôh-tsia z ling-leh-kying-go nying tâng-kæ sih-teh ngô sô sia peh ng-lah go
有人自算是先知人，或者是灵勒紧个人，当该识得我所写拨尔拉个
shih-wô tu z Cü-go feng-fu Ziah yiu feh sih-teh-go ze gyi feh sih-teh z-de
说话都是主个吩咐。38 Ziah yiu feh sih-teh-go ze gyi feh sih-teh z-de
若有弗识得个，随其弗识得是了。

39 Sô-yi hyüong-di yüong hyüih-sing siang kông sin-cü shih-wô kông bih-c'ü t'u-wô yia vong ky'i
所以，兄弟，用 血心想讲先知说话；讲别处土话，也留去
kying-djü gyi Yiang-yiang z-ken yüong t'i-min-siang a-ts'jü ka ky'i tso
禁住其。40 Yiang-yiang z-ken yüong t'i-min-siang a-ts'jü ka ky'i tso
样 样 事干用 体面相挨次序介去做。

1K. XV.

HYÜONG-DI ngô sô djün peh ng-lah go foh-ing ng-lah sô tsih-ziu dzæ-ü gyi
兄 弟 ， 我所传拨尔拉个福音 ， （ 尔拉所接受 ， 在于其
lih-leh-djü yi dzong gyi teh-djôh kyi go ngô yüong dza-go shih-wô djün peh ng-lah næn-kæn tsæ
立勒住，又从 其得着救个； ） 2 ngô yüong dza-go shih-wô djün peh ng-lah næn-kæn tsæ
我用 咋个说话传拨尔拉，难间再
di-sing ng-lah ziah-z ko-jün pao-siu keh-go foh-ing feh-jün ng-lah z k'ong-deo siang-sing
提醒尔拉。若是果然保守^[1]箇个福音；弗然尔拉是空头相信。

[1] Yiu-teh faen, kyî-teh. 有得翻，记得。（原注）

3 Ngô z di-ih djün-ziu ng-lah yia z ngô-zi sô tsih-ziu-go ziu-z wô Kyi-toh we-leh
我是第一传授尔拉，也是我自所接受个，就是话基督为了
ah-lah-go ze si-de tsiao Sing-shü sô wô tsông-hao-ts di-sæn nyih tsæ weh-cün-læ tsiao Sing-shü sô
阿拉个罪死了，照圣书所话；4 tsông-hao-ts di-sæn nyih tsæ weh-cün-læ tsiao Sing-shü sô
葬好仔第三日再活转来，照圣书所
wô wa-yiu yin-c'ih peh Kyi-fah 'eo-deo peh jih-nyi s-du k'en tsæ 'eo-deo yin-c'ih peh ng-pah-to
话；5 wa-yiu yin-c'ih peh Kyi-fah 'eo-deo peh jih-nyi s-du k'en tsæ 'eo-deo yin-c'ih peh ng-pah-to
还有现出拨**矶法**，后头拨十二使徒看。6 tsæ 'eo-deo yin-c'ih peh ng-pah-to
再后头现出拨五百多

hyüong-di tso z-'eo k'en-kyin gyi-cong yiu-sing yi-kying kw'eng-joh-de yiu ih-do-pun z wa læ-tong 7
兄弟做时候看见；其中有星已经困熟了，有一大半是还来东。

Wa-yiu yin-c'ih peh Yüô-kôh tsæ yin-c'ih peh cong s-du k'en Ting kyih-sah yin-c'ih peh ngô ziang
还有现出拨雅各；再现出拨众使徒看。8 顶结煞现出拨我——像

yüih-veng feh tsoh sang-c'ih-go na-hwun k'en Ngô z s-du li-hyang ting siao-go we-leh pih-næn
月份弗足生出个奶花——看。9 我是使徒里向顶小个；为了逼难

Jing-ming-go kyiao-we feh kæ ts'ing-hwu z s-du Dæn-z ky'ü-leh Jing-ming-go eng-we ngô næn-kæn z ka-go
神明个教会弗该称呼是使徒。10 但是亏了神明个恩惠我难间是介个

de Gyi-go eng-we yia feh-z k'ong-deo s-peh ngô z ngô pi gyi-lah long-tsong keng-kô lao-loh yia
了。其个恩惠也弗是空头赐拨我；是我比其拉拢总更加劳碌。也

feh-z ngô-zi z Jing-ming-go eng-we teng ngô dô-kô læ-tong Keh-lah feh-leng ngô feh-leng
弗是我自，是神明个恩惠等我大家来东。11 箇拉弗论我，弗论

gyi-lah ah-lah z-ka djün kyiao ng-lah z-ka siang-sing-de
其拉，阿拉是介传教，尔拉是介相信了。

12 Ziah yiu djün Kyi-toh z dzong si-nying li-hyang weh-cün-læ ng-lah cong-nyiang dza-we yiu-sing wô
若有传基督是从死人里向活转来，尔拉中央咋会有星话

si-nying weh-cün-læ-go z-ken z m̃-teh-go Si-nying weh-cün-læ-go z-ken ziah m̃-teh-go ka
死人活转来个事干是旡得个？13 死人活转来个事干若旡得个，介

Kyi-toh yia m-neh weh-cün-læ Kyi-toh ziah m-neh weh-cün-læ ka-ni ah-lah sô djün z hyü-go
基督也旡得活转来。14 基督若旡得活转来，介呢阿拉所传是虚个，

ng-lah-go siang-sing yia z hyü-go Ping-ts'ia ah-lah te-tsing Jing-ming yi-kying peh Kyi-toh weh-cün-læ z
尔拉个相信也是虚个。15 并且阿拉对证神明已经拨基督活转来，是

kô te-tsing Jing-ming-go z-ken ing-we si-nying ziah ko-jün feh we weh-cün-læ ka-ni Jing-ming yia feh-zing
假对证神明个事干；因为死人若果然弗会活转来，介呢神明也弗曾

peh Kyi-toh weh-cün-læ Si-nying ziah feh we weh-cün-læ Kyi-toh yia m̃-teh weh-cün-læ Kyi-toh
拨基督活转来。16 死人若弗会活转来，基督也旡得活转来。17 基督

ziah m̃-teh weh-cün-læ ng-lah-go siang-sing z k'ong-deo ng-lah dzing-gyiu z zo-ze-liao-go
若旡得活转来，尔拉个相信是空头，尔拉仍旧是坐罪了个。18

Ziah-z ka keh-sing dzæ-ü Kyi-toh kw'eng-joh-go cü-kwu yia mih-vông-de Ziah-z ah-lah siang-vông Kyi-toh
若是介，箇星在于基督困熟个主顾也灭亡了。19 若是阿拉想望基督

go cü-kwu tæh-tsih yiu kying-si-go siang-vông z cong-nying li-hyang ting k'o-lin-go
个主顾单只有今世个想望，是众人里向顶可怜个。

20 Dæn-z næn-kæn Kyi-toh z yi-kying dzong si-nying li-hyang weh-cün-læ tso-leh keh-sing kw'eng-joh
但是难间基督是已经从死人里向活转来，做了箇星困熟

cü-kwu-go zông-sing ko-ts de Ing-we kyî-jün dzong nyng yiu si yia dzong nyng yiu si-nying
主顾个尝新果子了。21 因为既然从人有死，也从人有死人

weh-cün-læ-go z-ken Tsing-ziang dzæ-ü Üô-tông cong-nying tu si z-ka dzæ-ü Kyi-toh cong-nying tu
活转来个事干。22 正像在于亚当众人都死，是介在于基督众人都

we weh-cün-læ Tsih-z kôh-nying iao tsiao gyi-zi-go ts'jü Kyi-toh tso zông-sing ko-ts 'eo-deo Gyi
会活转来。只是各人要照其自个次序；基督做尝新果子；后头，其

tsæ læ-go z'-eo z Kyi-toh Zi-go nying Keh-tsao z mah-go z'-eo ziu-z Kyi-toh yi-kying
再来个时候，是基督自个人。²⁴ 箇遭是末个时候，就是基督已经
ba-diao ih-ts'ih tsiah-we ih-ts'ih gyün-ping teng shü-dao pô kôh-kô kao-dæ T'in-Vu Jing-ming z'-eo
败掉一切爵位，一切权柄等世道，把国家交代天父神明时候。²⁵
Ing-we Gyi pih iao tso wông dzih-teng-tao pô long-tsong dziu-dih fông læ Gyi-zi-go kyiah-'ô Ting kyih-sah
因为其必要做王，直等到把拢总仇敌放来其自个脚下。²⁶ 顶结煞
ba-diao-go dziu-dih ziu-z si Ing-we Jing-ming z s-teh væn-veh tu kwe-voh Gyi-go
败掉个仇敌，就是死。²⁷ 因为神明「是使得万物都归服其个
kyiah-'ô Dæn-z wô væn-veh kwe-voh Gyi keh-we s-teh væn-veh kwe-voh Gyi go
脚下。」[S. 8. 6.] 但是话「万物归服其」，箇位使得万物归服其个
Cü-kwu z ming-ming feh dzæ gyi nen Væn-veh yi-kying kwe-voh Gyi keh-tsao Ng-ts Zi yia we kwe-voh
主顾是明明弗在其内。²⁸ 万物已经归服其，箇遭儿子自也会归服
keh-we s-teh væn-veh kwe-voh Gyi Cü-kwu z-ka Jing-ming ziu we sôn z væn-pah læ væn-pah-go
箇位使得万物归服其主顾；是介，神明就会算是凡百来凡百个
li-hyang
里向。

Ziah si-nying weh-cün-læ-go z-ken 'o-jün m̃-teh-go keh-sing we-leh si-nying ziu si-li cü-kwu
²⁹ 若死人活转来个事干和然旡得个，箇星为了死人受洗礼主顾
dza-yi ni Gyi-lah we-leh si-nying ziu si-li 'o-yüong ni Tsæ-wô ah-lah dza-we z-k'eh mao-hyin
咋拏呢？其拉为了死人受洗礼何用呢？再话，阿拉咋会时刻冒险
ni Ngô dzæ-ü ah-lah Cü Kyi-toh Yäe-su we-leh ng-lah z kao-hying ngô ts-tin keh-go kao-hying
呢？³¹ 我在于阿拉主基督耶稣为了尔拉是高兴；我指点箇个高兴
vah-tsiu wô Ngô me-nyih pe-leh sing-ming tseo Dziu nying-kô kông-læ ngô læ Yi-feh-sô teng yia-siu
罚咒话，我每日措勒性命走。³² 就人家^[1]讲来，我来以弗所等野兽
teo-ko si-nying ziah feh weh-cün-læ keh yiu soh-go ih-c'ü ni Ah-lah lôh-teh ky'üoh lôh-teh
斗过；死人若弗活转来，箇有啥个益处呢？「阿拉落得吃，落得
hah ing-we ming-tsiao ziu iao si-de M-nao zi p'in zi Tseo wa de iao ta-diao hao
喝；因为明朝就要死了。」³³ 旡得好自骗自。「走坏队要带掉好
'ang-we Yüong sing-cün-læ tso tsing-dzih-go z-ken m-nao væn-ze ing-we yiu-teh-go feh
行为。」³⁴ 用醒转来做正直个事干，旡得好犯罪。因为有得个弗
sih-teh Jing-ming Ngô kông keh-sing shih-wô z peh ng-lah wông-k'ong
识得神明。我讲箇星说话，是拨尔拉惶恐。

[1] Peng-veng, Tsiao nying. 本文，照人。（原注）

DÆN-Z yiu nying we wô Si-nying z dza-go weh-cün-læ Gyi-lah yiu dza-go kyi-sing læ
³⁵ 但是有人会话，「死人是咋个活转来？其拉有咋个肌身来
ni
呢？」

36 Nyü-beng-go nying ng sô 'ô-tih-go cong ziah feh-z si feh we weh-ky'i-läe Wa-yiu
愚笨个人！尔所下的个种，若弗是死，弗会活起来。37 还有

ng sô 'ô-tih-go feh-z 'ô keh tsiang-läe-go kyi-sing peh-ko z kying-kwông ih-lih cong 'ôh-tsia
尔所下的个，弗是下箇将来个肌身，不过是镜光一粒种，或者

mah 'ôh-tsia bih-nyiang-kao cong dæn-z Jing-ming ze Zi-go cü-i s-peh gyi kyi-sing peh kôh-yiang
麦，或者别样告种。38 但是神明随自个主意赐拨其肌身，拨各样

cong tu yiu gyi-zi-go kyi-sing Væn-pah nyüoh feh-z tso-yiang nyüoh nying-go nyüoh z ih-yiang
种都有其自个肌身。39 凡百肉弗是做样肉。人个肉是一样，

tseo-siu-go nyüoh z ih-yiang ng-go nyüoh z ih-yiang tiao-go nyüoh yi z ih-yiang Ping-ts'ia yiu
走兽个肉是一样，鱼个肉是一样，鸟个肉又是一样。40 并且有

t'in-zông-go sing-t'i di-'ô-go sing-t'i t'in-zông sing-t'i-go yüong-wô z ih-yiang di-'ô sing-t'i-go
天上个身体，地下个身体。天上身体个荣华是一样，地下身体个

yüong-wô yi z ih-yiang Nyih-deo-go yüong-wô z ih-yiang yüih-liang-go yüong-wô z ih-yiang sing-siu-go
荣华又是一样。41 日头个荣华是一样，月亮个荣华是一样，星宿个

yüong-wô yi z ih-yiang ziu-z sing-siu teng sing-siu pi-läe yia yiu kôh-yiang yüong-wô
荣华又是一样；就是星宿等星宿比来，也有各样荣华。

Si-nying tsæ weh-cün-läe yia z-ka-go 'Ô-tih-go z iao læn-wu go kyi-sing weh-cün-läe-go
42 死人再活转来也是介个。下的个是要烂糊个肌身；活转来个

z ve læn-wu go kyi-sing 'ô-tih-go z m-t'i-min-go kyi-sing weh-cün-läe-go z yiu yüong-wô go
是骸烂糊个肌身。43 下的个是既体面个肌身；活转来个是有荣华个

kyi-sing 'ô-tih-go z m-lih-liang-go kyi-sing weh-cün-läe-go z yiu neng-ken go kyi-sing
肌身。下的个是既力量个肌身；活转来个是有能干个肌身。44

'ô-tih-go z hyüih-ky'i-go kyi-sing weh-cün-läe-go z ling-ky'i-go kyi-sing
下的个是血气个肌身；活转来个是灵气个肌身。

Yiu hyüih-ky'i-go kyi-sing yia yiu ling-ky'i-go kyi-sing Sing-shü-li yia yiu ka sia-tih
有血气个肌身，也有^[1]灵气个肌身。45 圣书里也有介写的，

wô Deo-ih-go nying Üô-tông z tso-leh yiu weh-ming go ling-weng keh 'eo-deo-go
话，「头一个人亚当是做了有活命个灵魂；」[Ts. 2. 7.] 箇后头个

Üô-tông z tso-leh s weh-ming go Ling dæn-z feh-z yiu ling-ky'i go sin læ z yiu hyüih-ky'i go
亚当是做了赐活命个灵。46 但是弗是有灵气个先来，是有血气个

sin læ keh yiu ling-ky'i go z dzæ-'eo Deo-ih-go nying z c'ih-ü di joh-ü hwe-dzing go
先来；箇有灵气个是在后。47 头一个人是出于地，属于灰尘个；

di-nyi-go Nying z keh-we Cü c'ih-ü t'in go Keh joh-ü hwe-dzing go z dza-go væn-pah
第二个人是箇位主，出于天个。48 箇属于灰尘个是咋个，凡百

joh-ü hwe-dzing go yia z dza-go keh joh-ü t'in go z dza-go væn-pah joh-ü t'in go yia z
属于灰尘个也是咋个；箇属于天个是咋个，凡百属于天个也是

dza-go Ah-lah kyi-jün ta-djöh joh-ü hwe-dzing cü-kwu-go siang-mao tsiang-läe yia we ta-djöh joh-ü t'in
咋个。49 阿拉既然带着属于灰尘主顾个相貌，将来也会带着属于天

Cü-kwu-go siang-mao
主顾个相貌。

[1] 原书此处错印为 yia, 据 18⁹⁸ 版改正

50 Hyüong-di ngô z-ka wô Nyüöh teng hyüih feh neng-keo teh-djôh Jing-ming-go koh we wæ-diao go
兄弟，我是介话，肉等血弗能够得着神明个国；会坏掉个
yia feh neng-keo teh-djôh ve wæ-diao go Ngô ts'ia pô ih-ying ao-miao z-ken wô hyiang ng-lah dao
也弗能够得着会坏掉个。 51, 52 我且把一样奥妙事干话 向尔拉道。
Ah-lah feh we tu kw'eng-joh tsih-z teng-tao kyih-sah 'ao-dong hyiang-go z'eo ah-lah long-tsong ih-zông
阿拉弗会都困熟；只是等到结煞号筒响个时候，阿拉拢总，一晌
kong-fu ngæn-tsing ih-sah ziu we kæ-ying ing-we 'ao-deo tsiang-læ we hyiang-gyi keh-sing si-ko-liao
工夫，眼睛一睡，就会改样。因为号头将来会响其，箇星死过了
cü-kwu ziu we weh-cün-læ tso ve wæ-diao go nying ah-lah yia we kæ-ying Ing-we keh we wæ-diao go
主顾就会活转来做会坏掉个人，阿拉也会改样。 53 因为箇会坏掉个
pih iao c'ün-zông feh we wæ-diao go keh we si go pih iao c'ün-zông feh we si go Teng-tao keh we
必要穿上弗会坏掉个；箇会死个必要穿上弗会死个。 54 等到箇会
wæ-diao go ko-jün c'ün-zông feh we wæ-diao go keh we si go ko-jün c'ün-zông feh we si go keh-tsao
坏掉个果然穿上弗会坏掉个，箇会死个果然穿上弗会死个，箇遭
Sing-shü sia-tih-go shih-wô ing-de wô Si yi-kying tang-ba 'o-jün ky'üöh-meh-de
圣书写的个说话应了，话，「死已经打败，和然吃没了。」 [Y. 25.
8.] 55 「死哦！尔箇枚刺来何里？阴司^[1]哦！尔个赢面来何里？」
[‘O. 13. 14.] 56 Si-go ts' z ze ze-go neng-ken z lih-fah to-zia Jing-ming s-teh
死个刺是罪；罪个能干是律法。 57 多谢神明，使得
ah-lah k'ao-djôh ah-lah Cü Yia-su Kyi-toh neng-keo teh-djôh ying-min
阿拉靠着阿拉主耶稣基督能够得着赢面。

[1] 'Ôh wô, veng-mo. 或话，坟墓。（原注）

58 Z-ka ngô sô ts'ing-æ-go hyüong-di ng-lah yüong lih-ding cü-i m-nao yiao-dong
是介，我所亲爱个兄弟，尔拉用立定主意，旣得好摇动，
iao z-djông kwóng-'ang Cü-go z-ken ing-we hyiao-teh ng-lah-go lao-loh dzæ-ü Cü feh we lôh-k'ong-go
要时常广行主个事干；因为晓得尔拉个劳碌在于主弗会落空个。

1K. XVI.

KÔNG-TAO tsiu-tsi sing-du go kyün-'ông ziang ngô feng-fu Kyüô-lah-t'a-go cong kyiao-we ng-lah yia kæ
讲到周济圣徒个捐项，像我吩咐加拉太个众教会，尔拉也该
z-ka tso-fah Me ts'ih-nyih-go deo-ih-nyih kôh-nying tsiao Jing-ming sô tô-hwô ng-lah go tsing-nyih hao
是介做法。² 每七日个头一日，各人照神明所差化尔拉个进业，好

ts'iu-tin-c'ih læ oh-li tsih-jü-kæn sæn-leh ngô læ-go z-'eo dzæ-fông ky'i kyün Ngô ih tao ziu we
 抽点出来屋里积聚间；省勒我来个时候才方去捐。³ 我一到，就会
 sia sing ts'a ng-lah sô kyü-tsin-go nying ta ng-lah-go kyün-'ông tao Yia-lu-sah-leng ky'i Ziah-z ngô-zi
 写信差尔拉所举荐个人带尔拉个捐项^[1]到耶路撒冷去。⁴ 若是我自
 yia ky'iah-leh ky'i gyi-lah hao teng ngô dong-de ky'i
 也却勒去，其拉好等我同队去。

[1] Peng-veng z-ngæn, eng-we: k'en 2K. 8. 6. 本文字眼，恩惠。看 2K. 8. 6. (原注)

15 Ngô kying-ko-leh Mô-gyi-teng we tao ng-lah u-sen læ-gyi ing-we Mô-gyi-teng ngô z iao
 我经过了马其顿会到尔拉乌碎来其； (因为马其顿我是要
 kying-ko-go 'ôh-tsia læ ng-lah u-sen hao tæ-n-kôh-kyi ziu-z ko tong yia vi-k'o-cü
 经过个 。) ⁶ 或者来尔拉乌碎好耽搁记 ， 就是过冬也未可知；
 z-ka ngô sô iao ky'i go di-fông ng-lah hao song ngô Ngô næn-kæn feh iao teng ng-lah lu-zông
 是介 ， 我所要去个地方尔拉好送我 。 ⁷ 我难间弗要等尔拉路上
 siang-kyin Cü ziah-z ing-hyü ngô siang-vông læ ng-lah u-sen deng ih-lôh Ngô læ Yi-feh-sô we deng
 相见；主若是应许，我想望来尔拉乌碎庵一落。⁸ 我来以弗所会庵
 tao Wu-shing-tsih ing-we yiu ih-dao kwông-kw'eh hao tso z-ken go meng yi-kying k'æ peh ngô ping-ts'ia
 到五旬节 。 ⁹ 因为有一道广 阔 好做事干个门已经开拨我；并且
 dziu-dih yiu hyü-to
 仇敌有许多。

10 Ziah-z Di-mo-t'a læ ng-lah tsong iao peh gyi fông-tæn-kyin ng-lah min ing-we gyi z tso
 若是提摩太来 ， 尔拉总要拨其放胆见尔拉面；因为其是做
 Cü-go z-ken ziang ngô ih-ying-go Ka-ni m-nying hao k'en gyi ky'ing dæn-z yüong en-en-tæn-tæn
 主个事干， 像我一样个 。 ¹¹ 介呢哋人好看其轻；但是用 安安耽耽
 song gyi c'ih hao peh gyi tao ngô u-sen læ ing-we ngô læ-tong siang-vông gyi teng keh-sing hyüong-di dô-kô
 送其出 ， 好拨其到我乌碎来 。 因为我来东想 望 其等箇星兄弟大家
 læ
 来。

12 Kông-tao hyüong-di Ôô-po-lo ngô tsæ-sæn ky'ün gyi hao teng keh-sing hyüong-di dô-kô tao ng-lah
 讲到兄弟亚波罗 ， 我再三劝其好等箇星兄弟大家到尔拉
 u-sen læ tsih-z gyi-go i-s yin-dzæ kyüih feh k'eng læ ts'ia teng yiu bin-go z-'eo gyi we læ-gyi
 乌碎来。只是其个意思现在决弗肯来；且等有便个时候其会来其。

13 Ng-lah yüong kying-sing yüong kyin-kwu siang-sing yüong tso da-dziang-fu yüong kông-gyang-tæn-ky'i
 尔拉用 警醒；用 坚固相信；用 做大丈夫；用 刚强胆气 。

14 Ng-lah yang-yang z-ken kæ pô jing-æ tso-cü
 尔拉样 样事干该把仁爱做主。

15 ^{Hyüong-di ng-lah hyiao-teh Z-di-fæn keh-kô z Uô-kæ-üô-go zông-sing ko-ts ping-ts'ia tæ}兄弟，尔拉晓得士提反箇家是亚该亚个尝新果子，并且单
^{kwu-djôh voh-z sing-du go z-ken ngô ky'ün ng-lah yüong voh keh-cü-ka nying teng væn-pah dô-kô tso}顾着服侍圣徒个事干；我劝尔拉¹⁶用服箇株介人，等凡百大家做
^{z-ken dô-kô lao-loh-go cü-kwu Z-di-fæn Foh-du-neh teng Üô-kæ-kwu læ ngô hwun-hyi-go}事干大家劳碌个主顾。¹⁷士提反、福徒纳等亚该古来，我欢喜个；
^{ing-we ng-lah-go feh-tao-ts-c'ü z gyi-lah pu-tsoh-go Ngô-go sing teng ng-lah-go sing gyi-lah tu}因为尔拉个弗到之处是其拉补足个。¹⁸我个心等尔拉个心，其拉都
^{en-ŵe-ko-de Sô-yi yüong nying-djôh keh-cü-ka nying}安慰过了。所以用认着箇株介人。

^{Üô-si-üô-go keh-sing kyiao-we mông-mông ng-lah Üô-kyü lah Pah-kyi-lah teng gyi}
19 亚西亚个箇星教会望望尔拉。亚居拉，百基拉，等其
^{oh-li-go kyiao-we dzæ-ü Cü ts'ih-sing mông-mông ng-lah Cong hyüong-di tu mông-mông ng-lah}
屋里个教会，在于主切身望望尔拉。²⁰众兄弟都望望尔拉。
^{Ng-lah iao ts-ts-dzing-dzing 'ang hyüong-cü-go li dô-kô mông-mông}
尔拉要致致诚诚行嗅嘴个礼，大家望望。

^{Ngô Pao-lo ts'ing-pih sia liang-kyü mông-mông ng-lah Ziah yiu feh æ-kying Cü Yia-su Kyi-toh go}
^{nying gyi kæ mih-vông Cü pih-ding læ-gyi Dæn-nyün Cü Yia-su Kyi-toh-go eng-we teng ng-lah}
^{dô-kô læ-tong}
21 我保罗亲笔写两句望望尔拉。²²若有弗爱敬主耶稣基督个
人，其该灭亡。主必定来其。²³但愿主耶稣基督个恩惠等尔拉
^{dô-kô læ-tong Ngô-go æ-sih-sing dzæ-ü Kyi-toh Yia-su teng ng-lah cong-nying dô-kô læ-tong}
大家来东。²⁴我个爱惜心在于基督耶稣等尔拉众人大家来东。
^{Üô-meng}
亚们。